

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

INFORMACE Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

11/2009

Srpen

Informace Odborné knihovny MF
Dokumentační a informační bulletin
Řada: **Přehled dokumentovaných článků z českých a zahraničních odborných časopisů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické
informace

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

M. Beránková, Ing. K. Gubová,
Mgr. J. Machonský, A. Mazaná,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN:

1803-6376

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042259
e-mail: knihovna@mfc.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Odd. Finanční a ekonomické informace,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042588
e-mail: knihovna@mfc.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31.8.2009
Vychází zpravidla 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfc.cz/bulletin.php>
(intranet)
http://www.mfc.cz/cps/rde/xchg/mfc/xsl/kniha_aktual.html (internet)

Do čísla přispěly: M. Beránková,
Ing. K. Gubová, A. Mazaná,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc červenec). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových a internetových stránkách Odborné knihovny MF.

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: sankce za porušení pravidel hospodaření s prostředky státu, klady a zápory smíšeného systému územní veřejné správy, zdaňování společností v EU, právní význam cenových vybočení (mimořádně vysokých a mimořádně nízkých cen), vymezení a vyhodnocení agresivity centrálních bank, nové metody deflace HDP a výsledky zátěžových testů (zpráva ČNB). Neméně zajímavé jsou rovněž články zaměřené na hodnocení přetrvávání inflace a determinanty rozpětí úrokových sazeb českých bank v anglickém jazyce a na finanční a hospodářskou krizi z pohledu finančního práva v rámci EU ve slovenském jazyce.

Ze zahraničních zdrojů upozorňujeme např. na články z maďarského tisku (v anglickém jazyce) týkající se úvah o krizi jako zkoušce ohněm pro integrační systém EU a finanční krize ve vztahu k mezinárodnímu obchodu. Z anglického pak na články týkající se boje proti klimatickým změnám po roce 2012, penzí ve veřejném sektoru a veřejných financí v USA. Z německého tisku jsme zpracovali stati týkající se situace v bývalém východním Německu, vývoje faktorů určujících oběh hotových peněz v eurech v Německu, daně dědické, daňové povinnosti, pozitivní rendity zákonného důchodového pojištění a vedení elektronického účetnictví.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku: Mocenský boj o dolar a Žraloci s provokativně nízkým příjmem (hon na daňové hříšníky v Řecku).

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

AKTUALITY

Media Monitoringy

Na stránkách Odborné knihovny MF je pro Vás připraven speciální monitoring na téma Stres v zaměstnání a syndrom vyhoření, který naleznete v sekci Monitoring médií a na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Z historie Ministerstva financí

Seznam zaměstnanců Ministerstva financí dle stavu k 1. červnu 1937 a jemu přímo podřízených útvarů

Na adrese: http://knihovna.mfcr.cz/Docs/seznam_zamestnancu_mf_rok_1937.pdf

je možné si prohlédnout naskenovanou starší publikaci „Seznam zaměstnanců Ministerstva financí dle stavu k 1. červnu 1937 a jemu přímo podřízených útvarů“.

Byla vydána nákladem Spolku vysokoškolských revisních úředníků ministerstva financí a Sdružení státních revisních pracovníků ČSR v Praze. Kromě seznamu pracovníků zde naleznete přehled odborů, oddělení a přímo podřízených úřadů včetně personálního obsazení.

Informace o výše uvedené publikaci spadá spíše do řady Přehled nových knih, jejíž další číslo však vyjde až za čtvrt roku.

Jde o velice zajímavou publikaci, kterou jsme obdrželi jako dar z jiné odborné knihovny.

OBSAH

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	11
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	12
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	21
Informatika. Počítače	24
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	24
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	26
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	27
Právo.....	28
Statistika. Demografie. Sociologie.....	30
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	31
Veřejné finance. Rozpočet	32
Zdravotnictví	33
Zemědělství	34
Životní prostředí	35
Ostatní.....	35
Zkrácené překlady odborných článků	36

Daně

Václav Benda

Bezúplatné poskytnutí zboží nebo služby v příkladech

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 17, (2009) č. 11, s. 7-11

Na několika příkladech autor objasňuje praktické postupy plátce daně při uplatnění DPH při bezúplatném poskytnutí zboží nebo služby.

Berthold Welling, Monika Wünnemann

Das Erbschaftsteuerreformgesetz 2009 : Bewertung von Anteilen an Kapitalgesellschaften und Bewertung des Betriebsvermögens

Zákon o reformě daně dědické 2009 : ocenění podílů na kapitálových společnostech a ocenění podnikového majetku

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 11, střed. příl. S 2-S 12

Nová úprava oceňování podnikového majetku tvoří základ reformy dědického práva 2009 v Německu. Příspěvek přehledně seznamuje s novými předpisy v tomto směru se zohledněním odpovídajících výnosů finanční správy spolkových zemí a odvozuje závěry pro praxi, včetně konkrétních ilustračních příkladů. - Pozn. - K tématu reformy dědického práva 2009 v Německu viz též další příspěvky této zvláštní středové přílohy časopisu.

Norbert Mückl

Der Debt-Equity-Swap als Sanierungsinstrument im Steuerrecht

Kapitalizace pohledávky jako nástroj sanace v daňovém právu

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 11, S. 497-506

Převod pohledávky vůči společnosti na vlastnický podíl v této společnosti (debt-equity-swap) jako nástroj sanace podniku se v praxi setkává s nejasnostmi, které přináší nová právní úprava některých předpisů v Německu. Příspěvek se zabývá daňovou problematikou na straně dlužníka i věřitele, a to se zaměřením na kapitálové společnosti. - Pozn.

Ingmar Dörr

Die Europarechtswidrigkeit der Besteuerung von "schwarzen Fonds" gem. § 18 Abs. 3 AuslInvestmG

Rozpor s evropskými předpisy u zdanění "černých fondů" podle § 18 odst. 3 zákona o zahraničních investicích

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 12, S. 555-568

Příspěvek nejprve rekapituluje aktuální stav názorů na právní úpravu paušálního zdanění výnosů ze zahraničních fondů, které nejsou v Německu registrovány (tzv. černých fondů) podle § 18 odst. 3 zákona o zahraničních investicích (Auslandsinvestmentgesetz). Pomocí argumentace Spolkového finančního dvora (rozhodnutí z 18.11.2008) dokládá z různých stran nekompatibilitu předpisu s evropskou právní úpravou a zvažuje i možné právní důsledky pro vztahy ke třetím zemím. - Pozn.

Rudolf Pauli

Die Grundstücksbewertung nach der Erbschaftsteuerreform 2009

Ocenění pozemků po reformě daně dědické 2009

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 11, střed. příl. S 13 - S 21

Příspěvek přehledně představuje podstatné změny související s oceněním pozemků pro účely vyměření daně dědické a darovací, jak vyplývají ze zákona o reformě daně dědické 2009 v Německu. Upozorňuje na rozdíly oproti dosavadní praxi a uvádí praktické příklady. - Pozn.

Reinhard Lange, Christian Rengier

Die Verlagerung der elektronischen Buchführung in das Ausland - zur Auslegung von § 146 Abs. 2a und 2b AO

Přemístění elektronického účetnictví do zahraničí - k výkladu § 146 odst. 2a a 2b daňového řádu

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 24, S. 1256-1263

Přiblížení § 146 odst. 2a a 2b daňového řádu, které stanovují předpoklady vedení elektronického účetnictví (koncernů) v zahraničí, schvalované německou finanční správou. (Širší a užší) výklad a praktická aplikace předpisů. Vedení elektronického účetnictví v členských státech EU, v EHS, v ostatních státech. K otázce souhlasu příslušných úřadů jiného státu s přístupem německé finanční správy k uloženým údajům. Dokumentace transferových cen. Sankce v případě porušení § 146 odst. 2a daňového řádu (např. při přemístění elektronického účetnictví do zahraničí bez povolení německé finanční správy); dodatečná žádost. - Pozn.

Radim Boháč

Dílčí základ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Daně a finance, Sv. 17, (2009) č. 5, s. 10-15

Autor poukazuje na problémy, které přináší ustanovení § 6 odst. 13 zákona o daních z příjmů. Nejprve pojednává obecně o základu daně z příjmů fyzických osob a o dílčím základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, dále se věnuje právní úpravě dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti do 31.12.2007 a od 1.1.2008. - Pozn. -- K tématu viz přísp. Václava Boňka s názvem Několik poznámek k tzv. superhrubé mzdě a jejím souvislostem na s. 20-22 tohoto čísla čas.

Escaping the shakedown : corporate tax

Jak se vyhnout šacování : korporální daň

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8638, p. 55-56

Navzdory nepříznivému fiskálnímu vývoji spojenému s krizí žádná země OECD neplánuje zvýšení korporální daně. Vlády však podnikají kroky, které by měly zabránit podnikovým daňovým únikům, přičemž nejrozhodněji zatím postupují USA.

John Watson and Kate Garcia

EU VAT and the rule of economics

DPH v EU a ekonomická pravidla

International VAT monitor, Vol. 20, (2009) No. 3, p. 190-197

Pokud jde o dary poskytované dodavatelem svým klientům v rámci propagace zboží či služeb, ocitá se Evropský soudní dvůr na rozcestí. Bude-li se řídit příkladem kauzy Kuwait, bude nutno z darů zaplatit DPH, zatímco podle rozhodnutí v případě Elida Gibbs nevzniká poskytnutím daru povinnost k DPH. Autoři vysvětlují, že při řešení sporů se ESD více řídí ekonomickými hledisky a v případě nutnosti dokonce ignoruje právní ustanovení, zatímco britské soudy striktně dodržují ustanovení zákona o DPH. - Pozn. -- Res.

Hans-Martin Grambeck

EU VAT treatment of reselling tickets

Režim DPH v EU pro překupnictví vstupenek

International VAT monitor, Vol. 20, (2009) No. 3, p. 198-206

Problematika DPH je pojednána z hlediska místa plnění při překupnictví vstupenek, a to na příkladu mistrovství světa ve fotbale, které se v r. 1998 konalo ve Francii, a na základě rozhodnutí německého soudu vztahujícího se k této události. Rozebírá se pozadí rozhodnutí soudu a také problémy a zkrslení vyplývající z uplatňování stávajících pravidel ohledně místa plnění a těch, která vstoupí v platnost 1. ledna 2010 a 2011. - Článek publikován také v němčině v Umsatzsteuer-Rundschau, 7/2009, s. 220-227. -- Pozn. -- Res.

Holger Alich

Frankreich plant grüne Steuerreform

Francie plánuje zelenou daňovou reformu

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 130 (10.7.2009), S. 6

Francouzská vláda připravuje rozsáhlou daňovou reformu; z velké části má být zrušena živnostenská daň (má mj. omezit zdaňování podnikové substance), kompenzaci výpadků rozpočtových příjmů by měla přinést nová ekologická daň.

Wolfgang Kessler, Rolf Eicke

Gedanken zur Verfassungs- und Europarechtskonformität des Steuerhinterziehungsbekämpfungsgesetzes

Úvahy ohledně conformity zákona o potírání daňového úniku s ústavním a evropským právem

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 25, S. 1314-1317

Návrh německého zákona o boji s daňovým únikem rozšiřuje důkazní a nápomocné povinnosti daňového poplatníka, doplňkovým nástrojem pro finanční správu by se měl stát sankční katalog, který v odůvodněných případech umožňuje omezit či zrušit daňové výhody. Zvýšení dokumentačních a informačních povinností pro roční příjmy nad 500 000 €. Problematika dohod o dvojím zdanění resp. čl. 26 OECD-MA a absence/docílení bilaterální důkazní povinnosti. Zásada "nemo tenetur". TIEA. - Pozn.

Gesetz zur Neuregelung der Kraftfahrzeugsteuer und Änderung anderer Gesetze : vom 29. Mai 2009

Zákon o nové úpravě daně z motorových vozidel a o změně dalších zákonů : z 29. května 2009

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2009, Nr. 29, S. 1170-1176

Znění novely zákona o dani z motorových vozidel a o změně dalších zákonů z 29. května 2009 (Německo). Nová úprava vyměřování daně pro osobní auta s oprávněním od 1.7.2009 zohledňuje nejen objem válce, ale také vypouštění oxidu uhličitého. Důraz na ekologii je ve shodě se strategií EU v boji proti škodlivým emisím. - Pozn.

Martin Weiss

Higher tax rates on labor? : evidence from German panel data

Vyšší daňové sazby na práci? : poznatky z německého panelu dat

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 1, p. 73-92

Příspěvek zkoumá ospravedlnitelnost rozdílu rozpětí daňových sazeb při zdanění pracovních příjmů a příjmů z kapitálu v podmínkách duální daně z příjmů. Modelovým způsobem (Nielsen a Sorensen, 1997) zjišťuje "korektní" rozpětí mezi daňovými sazbami z příjmů a z kapitálu pomocí reálných dat získaných z panelu mezd německých pracovníků v letech 2000-2007. - Pozn.

Jana Filipová

Ke stanovení ceny obvyklé podle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů

Daně a finance, Sv. 17, (2009) č. 6, s. 9-14

K problematice cen sjednávaných mezi osobami kapitálově nebo personálně spojenými z hlediska správy daní. Předpoklady posouzení smluvní ceny podle § 23 odst. 7 ZDP, ke způsobu vymezení ceny obvyklé z pohledu judikatury NSS a krajských soudů. - Pozn.

Alena Paulíčková, Mykola Sidak

Medzinárodné vymáhanie daňových pohľadávok v Slovenskej republike a na Ukrajine

Daně a finance, Sv. 17, (2009) č. 6, s. 14-20

Státní daňová služba Ukrajiny, působnost Daňového ředitelství Slovenské republiky (v oblasti poskytování a doručování informací, v oblasti vymáhání pohledávek). Postup při vymáhání daňových pohledávek na Slovensku a na Ukrajině, výměna informací mezi oběma státy. Vymáhání pohledávek v rámci EU.

Hana Klierová

Nárok na odpočet daně u osobních automobilů od 1. dubna 2009

Účetnictví, Sv. 2009, č. 7, s. 41-44

K novele zákona o dani z přidané hodnoty (zákon č. 87/2009 Sb.), která umožňuje plátcům daně uplatnit nárok na odpočet DPH u osobních automobilů za stejných podmínek, jako u ostatního zdanitelného plnění. Povinnost přiznat daň na výstupu při prodeji osobního automobilu od 1.4.2009, odpočet daně u ojetých osobních automobilů v tzv. zvláštním režimu podle § 90 zákona o DPH, finanční pronájem osobního automobilu. Problematika je ilustrována na několika příkladech.

Miroslava Zajíčková

Návrh směrnice Evropské komise (CCCTB) ke společnému konsolidovanému základu daně z příjmů korporací

Obchodní právo, Sv. 18, (2009) č. 4, s. 8-15

Objektivní důvody pro harmonizaci přímého zdanění v EU, činnost Evropské komise a jejích pracovních skupin při přípravě návrhu směrnice, základní modely harmonizace daně z příjmů právnických osob, aktuální situace a výhled do budoucna. - Pozn.

Dana Trezziová

Neblahé důsledky daňových distorzí : makroekonomika

Euro, Sv. 2009, č. 28, s. 62-63

Autorka upozorňuje na zprávu Mezinárodního měnového fondu z června 2009 (Zneužití dluhu a jiné distorze: oblasti daňové politiky související s krizí), podle které je odlišné daňové ošetření úvěru a kapitálu spoluvinníkem současné hospodářské krize. Dále varuje před populistickými opatřeními, jako je zvýšení zdanění nadprůměrných příjmů s minimálním omezením veřejných výdajů. Domnívá se, že aktuální daňová politika v ČR by se měla zaměřit na prorůstová opatření, zjednodušení administrativy a na budování stabilního prostředí. - Text zprávy MMF na adrese <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2009/061209.pdf>.

Drahomíra Martincová

Nenápadná novela zákona o daních z příjmů

Účetnictví, Sv. 2009, č. 6, s. 2-4

K zákonu č. 87/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a kterým byla s účinností od 1. dubna 2009 provedena také další novela zákona o daních z příjmů. Podrobněji k významu této novely pro poplatníky, kteří jsou povinni prověřovat uznatelnost úroků, resp. finančních výdajů (nákladů) ve vztahu k pravidlu tzv. nízké kapitalizace, a také pro poplatníky, kteří pořizují majetek na finanční leasing. Problematika je ilustrována na příkladu.

Nový dočasný způsob odpisování by měl rozhýbat investice

Finanční management, Sv. 6, (2009) č. 5, s. 61-62

K výhodnějšímu způsobu odpisování investic, který přináší novela zákona o daních z příjmů. Zkrácená doba odpisování nejběžnějšího pořizovaného majetku s (novým) měsíčním uplatněním odpisů. Kritéria odpisu hmotného majetku (pořízeného od 1.1.2009 do 30.6.2010), vybrané příklady majetku. Mimořádné odpisy.

Milan Kindl

O vztahu správního a daňového řádu

Daně a finance, Sv. 17, (2009) č. 6, s. 6-9

K problému vztahu obecné právní úpravy správního řízení a zvláštních úprav, především v zákoně o správě daní a poplatků. - Pozn.

Jaroslav Kratochvíl

Opravné prostředky a dodatečné daňové přiznání jako procesní nástroje ke změně daňové povinnosti

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 6, s. 20-27

K využití možnosti autoremedury, ke speciálním řádným opravným prostředkům - stížnosti, námitce a reklamaci, k dodatečnému daňovému přiznání, k přezkoumávání daňových rozhodnutí (doplňeno vybranou judikaturou), k obnově řízení, k opravě zřejmých omylů a nesprávností a také k prominutí daně.

Lenka Hrstkova Dubšeková

Podávání odvolání a rozhodování o odvolání proti stanovené dani aneb Na co si dát pozor v korespondenci se správcem daně

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 7, s. 14-20

Jak může daňový subjekt využít své právo podat odvolání proti rozhodnutí správce daně a jak bude při rozhodování o odvolání postupovat správce daně. Rozhodnutí v daňovém řízení a jeho vlastnosti, způsoby stanovení daně, podání odvolání daňovým subjektem, postup správce daně při vyřizování odvolání, postup odvolacího orgánu při vyřizování odvolání. Doplňeno vzory korespondence týkající se odvolání.

Jindřich Klestil

Poznámky k dani z nemovitostí v roce 2009

Daně a finance, Sv. 17, (2009) č. 5, s. 23-25

K několika významným změnám, které přinesla novela zákona o dani z nemovitostí, a které se týkají osvobození některých zemědělských pozemků od daně z pozemků, místního koeficientu, zrušení osvobození nových staveb obytných domů a bytů v nových stavbách od daně ze staveb a zrušení osvobození staveb, u nichž bylo provedeno zateplení. Připojeny poznámky k podkladům pro vyplnění daňového přiznání a k zasílání daňových složenek pro placení daně z nemovitostí.

Helena Machová

Příjmy autorů a daň z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 17, (2009) č. 12, s. 13-16

Příjmy z podnikatelské či jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP), příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP), zděděná autorská práva (§ 10 ZDP), autorské dílo.

Lucie Sedmihradská

Přírážka k dani z obratu v USA a náš místní koeficient u daně z nemovitostí jako obdoba

Obec & finance, Sv. 14, (2009) č. 3, s. 28

K americké praxi zdaňování spotřeby (dvěma formami) daně z obratu (sales tax, use tax). Příklad systému účelové přírážky k dani z obratu ve státě Georgia, SPLOST (Special local-option sales and use tax). Možnost zavedení obecního/místního koeficientu při zdanění nemovitostí v ČR; výhodnější americká přírážka k dani z obratu umožňuje přenést daň i na nerezidenty.

Alena Paulíčková

Sankcie peňažného charakteru v daňovom konaní v Slovenskej republike

Právní rádce, Sv. 17, (2009) č. 6, s. 35-36

Stručně o tzv. daňových sankcích na Slovensku (výše pokut, pokuta v poloviční výši).

Donata Riedel

Steinbrück macht Tempo im Kampf gegen Steueroasen

Steinbrück zrychluje v boji proti daňovým oázám

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 124 (2.7.2009), S. 3

Vysušování daňových oáz; k německému zákonu o potírání daňového úniku. Ke snahám spolkového ministra financí prosadit standard OECD umožňující státům poskytování vzájemné informace o daňových deliktech. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 9/2009. -- Komentář k sankcím zákona o boji proti daňovému úniku viz Betrieb, 2009, č. 25, s. 1314-1317.

Hans Nieskens

Steuerbürger oder doch lieber Steuerpflichtiger?

Daňové občanství nebo přece jen raději daňová povinnost?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 58, (2009) Nr. 12, S. 408-409

V souvislosti s úvahami o potřebě nového uspořádání problémového vztahu mezi daňovým plátcem a státem se autor zaměřuje na obrátové zdanění a nastiňuje hlavní problémové okruhy spojené s tzv. "tax partnership" - daňovým partnerstvím. Uvádí zkušenosti z Velké Británie a Nizozemska a zvažuje, zda a za jakých předpokladů by byly možné změny též v Německu. - Pozn.

Niels Worgulla, Matthias Söffing

Steuerhinterziehungsbekämpfungsgesetz : kritische Betrachtung von Geschäftsbeziehungen zum europäischen Ausland

Zákon o boji proti daňovým podvodům : kritická analýza obchodních vztahů k evropským zemím

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 12, S. 545-555

Autoři kriticky analyzují nový zákon o boji proti daňovým podvodům (Steuerhinterziehungsbekämpfungsgesetz) z 22.4.2009, přičemž se zaměřují na změny právní úpravy v oblasti daňových úniků u daně z příjmů. Vzhledem k obsáhlosti problematiky vybírají daňově právní vztahy plátců usídlených v Německu, s neomezenou daňovou povinností, k významným německým sousedům - Švýcarsku, Lichtenštejnsku, Rakousku a Lucembursku. - Pozn.

Jana Kubicová

Špecifické pravidlá proti medzinárodnému vyhýbaniu sa dani a možnosti ich uplatnenia v členských štátoch EÚ

Ekonomické rozhlady, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 81-90

Autorka upozorňuje na různé techniky agresivního mezinárodního daňového plánování, příp. strukturování transakcí daňového poplatníka, jejichž cílem je nepřijatelné snížení daňové povinnosti nebo úplné vyhnutí se placení daní. V této souvislosti seznamuje s pravidly (všeobecnými i specifickými) proti zneužívání práva za účelem daňového úniku. Zaměřuje se přitom zejména na zneužívání ZKS (zahraničních kontrolovaných společností) a boj proti němu v Evropské unii. - Pozn.

Sophia Delipalla

Tobacco tax structure and smuggling

Struktura tabákové daně a pašování

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 1, p. 93-104

Příspěvek zkoumá zdanění tabáku v Evropské unii a vliv této daňové struktury na rozhodování firem o pašování cigaret a dalších tabákových výrobků. Zabývá se též snahou využívat této daně jako nástroje boje proti kouření, a to zejména ve vyspělých zemích. - Pozn.

Blahoslav Hruška, Josef Pravec

Zajatci daňového ostrova : zdanění bohatých

Ekonom, Sv. 53, (2009) č. 25, s. 50-53

K návrhu ČSSD zavést tzv. milionářskou daň a k (mizivým) možnostem, jak se jí vyhnout. Doplněno přehledem "Daně z příjmů fyzických osob v EU" (pro rok 2009).

Eva Sedláková

Zálohy na daň z příjmů a jejich úhrada

Účetnictví, Sv. 2009, č. 6, s. 43-49

Na mnoha příkladech jsou podrobně vysvětleny možné alternativy placení záloh na daň z příjmů. Zálohy podle § 38a zákona o daních z příjmů (zálohové období, poslední známá daňová povinnost, limit pro placení záloh, druhy záloh apod.). Rozhodnutí o zrušení záloh v roce 2009. Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti podle § 38h zákona o daních z příjmů (výše zálohy, příjmy ze závislé činnosti do limitu pěti tisíc Kč, roční zúčtování záloh aj.).

Hana Skalická

Zdaňování společností v Evropské unii. 1., Belgie

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 6, s. 32-35

Zdaňování společností v Belgii - zákonný rámec, daňové subjekty, zdaňovací období, zdanitelný příjem a základ daně, daňově uznatelné a neuznatelné náklady, sazba daně apod. Doplněno příkladem.

Hana Skalická

Zdaňování společností v Evropské unii. 2., Bulharsko

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 7, s. 49-52

Zdaňování společností v Bulharsku (zákonný rámec, daňové subjekty, zdaňovací období, zdanitelný příjem a základ daně, sazba daně apod.). Doplněno příkladem. - Právní stav ke dni 25.4.2009.

Daňové a účetní poradenství

č. 31-32/2009

Specifika technického zhodnocení (Dokonč.). Obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty od 1.1.2009. Zaměstnávání dětí. Netypické pracovní úrazy a jejich odškodňování (5).

Daňový TIP

č. 15/2009

Daňový pohled na poskytování darů v souvislosti s hrazením zdravotnických regulačních poplatků. Knihy jízd a jejich údajné zrušení. Náhrada DPH při nesplnění registrační povinnosti. Nedokončené technické zhodnocení na pronajatém majetku. Daňová uznatelnost služeb v souvislosti s výzkumem a vývojem. Mají dodací podmínky FOB nebo DDU vliv na okamžik účtování o výnosech? Rozpuštění OP k pohledávkám.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Veronika Mitřková

CGE model - principy jeho tvorby

Ekonomické rozhledy, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 28-39

Článek přehlednou formou sumarizuje teoretická východiska konstrukce modelu CGE (Computable General Equilibrium Model - model spočitatelné všeobecné rovnováhy) a zabývá se též podrobně metodologickou problematikou. Podrobněji se věnuje též funkčním formám modelu, kvantifikaci jeho parametrů a určení hodnot externích elasticit.

Efficiency and beyond : financial economics

Co zůstalo z teorie efektivnosti : finanční ekonomie

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8640, p. 71-72

Z hypotézy efektivních trhů vycházelo řadu let mnoho modelů finančního odvětví. Článek se zaměřuje na otázku, co zůstalo z této hypotézy po finanční krizi. - Druhý ze série dvou článků pod záhlavím The state of economics.

Václav Klusoň

Jak spustit pozitivní zpětnou vazbu? : krize, etika, ekonomie

Listy, Sv. 39, (2009) č. 3, s. 56-65

Zamyšlení nad kořeny současné krize, které autor rozpoznává již v devadesátých letech a na přelomu století. Připomíná případy společností Enron, Worldcom, Parmalat aj., poukazuje na protiprávní jednání vrcholových manažerů a na porušování základních etických pravidel, klade důraz na společenskou odpovědnost v podnikání (zejména pak na odpovědnost při investování). Dále autor

představuje některé pokusy vřadit kritéria společenské odpovědnosti do mechanismů tržní ekonomiky, v závěru pojednává o úloze regulace a o cestě k vyšší morální úrovni společnosti.

Milan Sojka

Stane se institucionální ekonomie paradigmatem 21. století?

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 3, s. 297-304

Formulace základních argumentů, které podle autorova názoru povedou k nezbytnosti nahrazení neoklasické ekonomie hlavního proudu novým paradigmatem, a náčrt jeho hlavních rysů. Některé zdroje nového paradigmatu v soudobých alternativních ekonomických teoriích. - Čl. je patrně posledním textem, který prof. Sojka napsal, a to v podobě, ve které jej dal ke konzultaci několika svým kolegům.

Eleonóra Matoušková

Teorie hospodářského cyklu od 30. roků 20. století

Ekonomické rozhledy, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 103-113

Autorka se zabývá vývojem pojetí hospodářského cyklu v ekonomické teorii. Vychází z keynesovské teorie a jejího výkladu příčin výkyvů ekonomické aktivity a možností řešení. Dále se věnuje monetárním teoriím a nové klasické makroekonomii, které hledají příčinu vzniku hospodářského cyklu na straně poptávky. - Pozn.

The other-worldly philosophers

Filozofové zabývající se jiným světem

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8640, p. 68-70

Makroekonomická krize posledních dvou let zapříčinila i krizi důvěry v makroekonomii. Kritici tvrdí, že ekonomové nedokázali odhalit počátky krize, nevyhodnotili správně její nejhorší symptomy a nyní se nedokáží shodnout, jak ji léčit. V článku se rozebírají jednotlivé kritické názory a konstatuje se, že současné zuřivé hádky makroekonomů mohou nakonec vést ke kreativnímu řešení. - První ze série dvou článků pod záhlavím The state of economics. -- Viz i článek na s. 11-12 pod názvem What went wrong with economics. -- Problematikou krize makroekonomie se zabývá i článek ve Financial Times ze dne 22.7.2009 na s. 9 pod názvem Warring economists are carried along by the crowd.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Brooke Masters and Joanna Chung

A bitter dividend

Hořká dividenda

Financial Times, Vol. 2009, No. 37035 (24.6.2009), p. 9

Zaměřeno na skandál kolem amerického finančníka Bernarda Madoffa, jehož podvody ve výši 65 mld. USD jsou odhadovány na zřejmě největší v historii.

Ronald U. Mendoza

A review of financial stability instruments for emerging market economies

Přehled nástrojů finanční stability pro ekonomiky rozvojových zemí

CESifo Economic studies, Vol. 55, (2009) No. 2, p. 353-397

Autor upozorňuje, že přes snahy o snížení zadluženosti a citlivosti na určité druhy rizik vykazuje mnoho rozvojových ekonomik stále vysokou zranitelnost vůči finanční krizi. Rozebírá proto důležité faktory, které přispívají k finanční nestabilitě a zadluženosti a nabízí nástroje a možnosti řešení těchto problémů. - Pozn.

A stacked deck : online gambling in Europe**Předem zamíchané karty : online sázky v Evropě**

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8640, p. 60

Evropská unie se nedokáže shodnout v otázce sázek online. 13 zemí unie liberalizovalo trhy, sedm sázení online zakázalo a zbývající země povolují provozování těchto sázek jen státním monopolům. Ty země, které zakazují nebo omezují sázky, tvrdí, že tím chrání spotřebitele před nimi samými. Skutečný problém však spočívá v tom, že sázky online ohrožují příjmy, které vlády mají z místních monopolů. - Viz i článek na s. 14-15 pod názvem Stacking the deck: online gambling in Europe.

Clive Crook

A thin outline of regulatory reform**Nedostatečný nástin regulatorní reformy**

Financial Times, Vol. 2009, No. 37033 (22.6.2009), p. 7

Změny navrhované v Obamově plánu na reformu finanční regulace jsou správné, ale podrobnosti nejsou dostatečně propracovány. Rozšíří se počet amerických regulačních úřadů, systém nebude zjednodušen, nepodpoří se efektivní mezinárodní spolupráce. - Problematikou se zabývají i články v The Economist č. 8636 ze dne 20.6.2009 pod názvem Better broth, still too many cooks: reforming financial regulations in America na s. 15-16 a New foundations, walls intact: financial reform in America na s. 69-70.

Daniel Delhaes

Aigner will Finanzaufsicht zur Verbraucherschutzbehörde ausbauen**Ministryně Aignerová chce finanční dozor rozšířit o úřad pro ochranu spotřebitele**

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 125 (3.7.2009), S. 4

Plánované změny na ochranu spotřebitele (investora) v Německu zahrnují mj. povinnou informaci pro každý investiční produkt (s uvedením očekávaného výnosu, rizik atd.) a kvalifikační kritéria pro finanční poradce. Roční škody způsobené špatným poradenstvím se odhadují na 20 mld. eur.

Jan Babecký, Fabrizio Coricelli, Roman Horváth

Assessing inflation persistence : micro evidence on an inflation targeting economy**Hodnocení přetrvávání inflace : mikroanalýza v ekonomice s inflačním cílováním**

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 2, p. 102-127

Příspěvek nabízí empirickou analýzu přetrvávání inflace v České republice jako příkladu ekonomiky s cílenou inflací. Využívá databáze ČSÚ a vybírá 412 podrobně definovaných individuálních produktů, pro které jsou dostupné indexy spotřebitelských cen po celé sledované období 1994-2005. Výsledky různých testů citlivosti hodnotí a odvozuje závěry pro prognózy vývoje inflace. - Pozn.

Jan Frait, Kateřina Šmídková

Banky mohou krizi odolat : bankovníctví v ČR

Ekonom, Sv. 53, (2009) č. 24, s. 66-68

Ke Zprávě o finanční stabilitě 2008/2009, kterou v červnu zveřejnila Česká národní banka. Podrobněji např. ke kreditnímu riziku (zejména v podnikovém sektoru), k nadhodnoceným cenám bytů v souvislosti s úvěry na bydlení, k současné pozici bankovního sektoru v ČR a k výsledkům zátěžových testů bank.

Martin Gorčík

Cenné papíry a jejich reálná hodnota (účetní a daňový pohled)

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, Sv. 2009, č. 13, rubrika 7, s. 1-17

Druhy cenných papírů, členění cenných papírů. Reálná hodnota cenných papírů - účetní a daňový pohled. Doplněno schématem účetního zachycení oceňovacích rozdílů u cenných papírů. Problematika je ilustrována na několika příkladech.

Marco Arnone ... [et al.]

Central bank autonomy : lessons from global trends

Autonomie centrální banky : poučení z globálních trendů

IMF staff papers, Vol. 56, (2009) No. 2, p. 263-296

Studie na základě srovnání koeficientů nezávislosti centrálních bank (CB) z konce 80. let 20. století a z roku 2003 potvrzuje přesvědčivé zlepšení politické i ekonomické nezávislosti CB. Nejdříve seznamuje s metodologií a literaturou k posuzování a hodnocení přínosu nezávislosti CB, dále ji srovnává mezi jednotlivými zeměmi a analyzuje vývoj a trendy. Vztah nezávislosti CB a míry inflace, odlišnosti v oblasti bankovního dohledu. Stanovení posloupnosti kroků ke zvýšení autonomie CB. - Pozn.

Terrence Keeley

Central bankers return to gold and dollars

Centrální bankéři se vrací ke zlatu a dolarům

Financial Times, Vol. 2009, No. 37049 (10.7.2009), p. 9

V analýze poučení z vývoje minulého roku pro manažery rezerv centrálních bank se mimo jiné upozorňuje na to, že v době mimořádné krize neexistuje žádná alternativa k americkému dolaru a že zlato opět nabývá strategického významu.

Drahomíra Dubská

České domácnosti: změny v nakládání s penězi v období 1995-2007

Statistika, Sv. 46, (2009) č. 3, s. 233-255

Ke změnám ve struktuře úspor a k prudké dynamice dluhů českých domácností. Růst spotřeby domácností v ČR (změněný náhled na dluhy, příklon k vlastnickému bydlení), zadluženost domácností (úvěry na bydlení, spotřebitelské úvěry, nařízené a skončené exekuce), úspory domácností (struktura úspor, alternativní formy úspor - podílové fondy, stavební spoření, penzijní připojištění aj.).

Die Entwicklung und Bestimmungsfaktoren des Euro-Bargeldumlaufs in Deutschland = The development and determinants of euro currency in circulation in Germany

Vývoj faktorů určujících oběh hotových peněz v eurech v Německu

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 61, (2009) Nr. 6, S. 49-62

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 61, (2009) No. 6, p. 45-58

Příspěvek rozebírá důvody vysoké a dlouhodobé dynamiky růstu emise hotových peněz v eurech v Německu. Upozorňuje zejména na potřebu hotových eur pro obchodní transakce, na poptávku po eurech v zahraničí a na akumulaci funkci. Zejména tato role uchovávání hodnot hraje v období krize důležitou roli - jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Divided by a common market : reforming finance: the EU' proposals

Rozdělení společným trhem : reforma financí: návrhy EU

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8638, p. 69

Rozdílné pohledy na podobu nové regulace finančního systému v rámci EU. - Zkrácený překlad článku viz Informace Odborné knihovny MF č. 9/2009 -- K problematice viz i článek na s. 10-11 pod názvem Neither one thing nor the other: financial reform in the EU.

Brooke Masters and Nikki Tait

Dodging the draft

Jak uniknout navrhované regulaci

Financial Times, Vol. 2009, No. 37052 (14.7.2009), p. 7

Nové návrhy Evropské unie na regulaci manažerů alternativních investic, jak jsou označováni ti, kdo pracují v zajištěných fondech a v oblasti privátního kapitálu, se setkaly s kritickou odezvou především v Londýně. Podle některých finančníků by mohly být pro odvětví přímo ničivé. Francie a Německo však trvají na tom, že zajištěné fondy je třeba zkontrolovat, a ani na druhé straně Atlantiku není reakce nijak zvlášť nepřívětivá.

K.K. Val'tuch

Effektivnost' proizvodstva i infljacija. [2. část']

Effektivnost výroby a inflace. [2. část]

EKO, Sv. 2009, No. 5, s. 76-91

Dokončení článku z předchozího čísla časopisu: dynamika inflace ve vztahu k počtu zaměstnaných; zákon přidané hodnoty a inflace; zákon hodnoty - efektivnost výroby - dynamika cen. Příspěvek je zpracován na základě statistických údajů za řadu zemí.

Ruth Berschens

EU will sich besser wappnen

EU se chce lépe vyzbrojit

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 126 (6.7.2009), S. 22

EU připravuje metodu, jak se bránit proti dopadu krizových situací mezinárodně činných finančních institucí na finanční zdraví postižených finančních koncernů, a proto chce stanovit postupy přeshraniční spolupráce tak, aby záchrana velké banky a jejích zahraničních filiálek neztroskotala na kompetenčním sporu mezi členskými zeměmi EU. Povinnosti národního bankovního dozoru, nouzové mechanismy krizového managementu velkobanky, podpora dcer (zabezpečení likvidity), spolupráce zainteresovaných národních dozorů.

Antti Heinonen

Euro cash is as popular as ever

Hotové peníze v eurech jsou velmi populární

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 83, (2009) No. 1, p. 40-48

Autor se zabývá problematikou eura jako hotovostního oběživa. Sleduje vývoj zavedení eurobankovek a mincí od stadia příprav přes vlastní technickou realizaci a logistické operace až po informační přípravu obyvatelstva eurozóny pro přijetí eura k 1.1.2002. Věnuje se též aktuálnímu vývoji oběživa v eurozóně a novým výzvám v oblasti řízení oběživa.

Michel Picard

Financial services in trouble : the electronic dimension

Finanční služby v potížích : elektronická dimenze

Journal of financial crime, Vol. 16, (2009) No. 2, p. 180-192

Prvotní úlohou výpočetních a informačních technologií bylo zdokonalit denní operace podnikové sféry. Touha po výkonnosti však slouží i jiným cílům, protože podvodníci využívají elektronickou dimenzi k osobnímu obohacení s velmi škodlivým dopadem na podniky a jejich klienty. Článek přináší analýzu úlohy elektronické dimenze v trestných činech spojených s finančními trhy, a to na příkladu francouzské banky Société Générale a kanadského investičního fondu Norbourg. - Pozn. -- Res.

Ladislav Balko

Finančná a hospodárska kríza z pohľadu finančného práva

Právnik, Sv. 148, (2009) č. 6, s. 631-652

V úvodu autor upozorňuje na přeskupení vlastnictví následkem finanční a hospodářské krize a na (neblahou) úlohu médií v této složité době. V dalším textu uvádí příčiny a charakteristiku finanční a hospodářské krize, rozebírá postoj EU ke krizi a věnuje se úloze práva v reflektování a řešení dopadu krizí. Podrobněji např. o opatřeních proti krizi v rámci EU v oblasti rozpočtového, daňového a měnového práva, v oblasti práva finančního trhu apod. - Pozn.

Stéphane Sorbe

Foreclosures in the United States and financial institutions' losses

Vyvlastnění pro nezaplacený hypotekární dluh ve Spojených státech a ztráty finančních institucí

Trésor-economics, Vol. 4, (2009) No. 57, p. 1-8

Příspěvek sleduje vývoj počtu vyvlastnění domů pro nezaplacený hypotekární dluh u amerických domácností v letech 2006-2008. Zkoumá přitom dopady nárůstu počtu těchto vyvlastnění na hospodářské výsledky finančních institucí a zjišťuje možnosti odhadu jejich rozsahu a spektra

v budoucnosti. Používá modelové zpracování hlavních ukazatelů, zejména cen domů a "kvality" hypoték, v různých státech USA. - Pozn.

Hard talk, soft policy : appraising the European Central Bank

Tvrdá řeč, měkká politika : hodnocení Evropské centrální banky

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8638, p. 65-66

Analýza měnové politiky ECB přináší informace o vývoji úrokových sazeb v eurozóně.

Rolf Benders, Hans G. Nagl, Torsten Riecke

Harte Grenzen für Schweizer Großbanken

Velmi přísné hranice pro švýcarské velkobanky

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 115 (19.6.2009), S. 1

Švýcarská centrální banka přichází s nezvykle drastickými návrhy, které mají omezit systémová rizika UBS a Credit Suisse. U těchto dvou bank se plánuje nastavení přípustné hranice pro tržní podíl (v případě vážných problémů by mělo dojít k rozštěpení banky), účelem je v případě zhroucení velké banky zamezit zhoubným následkům pro celou ekonomiku. Bilanční sumy obou bank celkově dosahují šestinásobku HDP Švýcarska, nové předpisy mají zemi ochránit před rizikem bankrotu státních financí (viz Island).

Ralph Atkins and Krishna Guha

In search of the exit

Hledání východiska

Financial Times, Vol. 2009, No. 37039 (29.6.2009), p. 6

Při záchranných akcích k odvrácení hospodářské katastrofy vstupovaly dvě nejvýznamnější centrální banky světa, Fed a ECB, na neprobádané území. Nyní, kdy světová ekonomika vykazuje známky stabilizace, je terén pravděpodobně stále ještě neznámý. Nejistota zůstává velká, ale pozornost a diskuse se místo boje s krizí začíná přesouvat na otázku, kdy a jak zmírnit či ukončit opatření, která jsou nyní uplatňována. Článek přináší čtyři scénáře toho, jak by se mohly vyvíjet ekonomické události, a jak by na ně obě centrální banky pravděpodobně reagovaly.

Clemente De Lucia

Inflation, inflation expectations and risks of deflation for the eurozone

Inflace, inflační očekávání a riziko deflace v eurozóně

Conjoncture, Vol. 2009, No. 6, p. 19-30

Příspěvek analyzuje problematiku deflace, vývoje inflace a vazby mezi inflací a inflačním očekáváním v aktuálních podmínkách hospodářské recese v zemích eurozóny. Zvažuje též potřebnou reakci měnové politiky a její účinnost. - Pozn.

Je.F. Žukov

Ipotečnyj krizis v SŠA i jeho social'no-ekonomičeskije posledstvija

Hypoteční krize v USA a její sociálně-ekonomické důsledky

Finansy, Sv. 2009, No. 4, s. 60-62

Příčiny vzniku a vývoj hypoteční krize v USA; bankovní krize v západní Evropě a Japonsku; dopad na trh cenných papírů a úvěrování, přerůstání v hospodářskou krizi; opatření vlád západních zemí k posílení bankovních systémů; nová střediska akumulace peněžního kapitálu - Rusko, Čína a arabské země bohaté na ropu.

Karel Machala

Islámské bankovníctví prožívá rychlý rozvoj

Bankovníctví, Sv. 17, (2009) č. 6-7, s. 8-9

O pravidlech islámského bankovníctví, o jeho vývoji a také o některých problémech pramenících z odmítání úroku. - K tématu viz i přísp. na s. 10-11 s názvem "Produktům islámského bankovníctví vévodí sukúky".

Daniela Doležalová

K návrhu novely směrnice o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 1, (2009) č. 6, s. 163-165

K novelizaci směrnice č. 98/26/ES, o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry (SFD). Nejdůležitější body novely (např. oblast působnosti a definice, vzájemné započtení a převodní příkazy, ustanovení týkající se insolvenčního řízení aj.). - Pozn.

Stefan Bruckbauer

Kommt die Hyperinflation?

Přijde hyperinflace?

Report, Jg. 2009, Nr. 2, S. 14-15

Autor zvažuje odůvodněnost obav z hyperinflace jako důsledku masivních opatření proti finanční krizi. Srovnává současnou situaci v Rakousku s vývojem ve dvacátých a třicátých letech minulého století, kdy stát rovněž musel řešit vysoký nárůst zadlužení. V této souvislosti zdůrazňuje důležitost nezávislosti ECB a plnění cíle střednědobé stabilizace cen.

Michael Maisch

London wird Banken nicht los

Londýn se bank nezbaví

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 132 (14.7.2009), S. 22

K výši státního podílu na zachráněných britských bankách (dle propočtu každá domácnost "přispěla" na částečné zestátnění RBS a Lloyds Banking Group 3000 £); UKFI (Financial Investment Limited).

Nikolaus Piper

Machtkampf um den Dollar

Mocenský boj o dolar

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2009, Nr. 24, S. 17-18

Autor se zabývá tlaky na americký dolar jako světovou rezervní měnu v souvislosti s jeho značným oslabením v posledních letech (v této souvislosti uvádí zejména návrhy Číny a Ruska). Domnívá se však, že budoucí podoba světového měnového systému je zatím nejistá a že si USA postavení vedoucí hospodářské velmoci v dohledné budoucnosti udrží. - Přetištěno ze Süddeutsche Zeitung, Mnichov, 9. června 2009. -- Zkrácený překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF.

Karel Brůna

Měnová politika a predikce variability úrokových sazeb na peněžním trhu

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 3, s. 361-382

Dynamika hlavní úrokové sazby v kontextu reakční funkce centrální banky a obecného modelu transmisního mechanismu měnové politiky (optimální vs. vyhlášená úroveň hlavní úrokové sazby v rámci modelu rozhodování centrální banky, zdroje odlišné variability modelově optimální a vyhlášené hlavní úrokové sazby). Predikce variability úrokových sazeb na peněžním trhu v kontextu měnové politiky. Ekonometrický model variability úrokových sazeb. Analýza variability úrokových sazeb PRIBOR a predikce budoucí variability úrokových sazeb pomocí kótované variability korunových cap/floor.

George Soros

My three steps to financial reform

Mé tři kroky k finanční reformě

Financial Times, Vol. 2009, No. 37029 (17.6.2009), p. 9

Reforma regulace finančních trhů by se podle autora měla řídit třemi principy: regulátoři by měli přijmout odpovědnost za prevenci nadměrného růstu bublin; je třeba řídit dostupnost úvěrů; pojetí významu tržních rizik by mělo být přehodnoceno.

Marie Rezková

Náhled do vybrané problematiky zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Jurisprudence, Sv. 18, (2009) č. 3, s. 11-16

K zákonu č. 253/2008 Sb., který je významnou změnou oproti předchozí právní úpravě (zák. č. 61/1996 Sb.). Podrobněji k některým ustanovením, která se týkají zejména povinných osob (čtyři kategorie povinných osob, právní úprava povinností, převzetí identifikace a neprovedení identifikace, výjimka ze zařazení mezi povinné osoby).

Adam Geršl, Jaroslav Heřmánek

Nejhorší scénář? Nervozita trhů : bankovníctví

Euro, Sv. 2009, č. 27, s. 74-75

Autoři upozorňují na výsledky zátěžových testů, které ve zprávě o stabilitě českých bank zveřejnila ČNB. Stručně vysvětlují význam zátěžových testů jako nástroje k řízení rizik finančních institucí a popisují tři alternativní makroekonomické scénáře nepříznivého vývoje pomocí oficiálního predikčního modelu ČNB.

Petr Kučera

Nové principy odpovědného přístupu k půjčování peněz : nová direktiva EU změnil přístup finančních institucí k řízení rizik

Bankovníctví, Sv. 17, (2009) č. 6-7, s. 22-23

K nové směrnici ES o smlouvách o spotřebitelských úvěrech, která představuje novou a důležitou výzvu jak pro spotřebitele, tak i pro finanční instituce. Podrobněji k řadě nových povinností pro poskytovatele úvěrů a k nově vytvořenému indexu udržitelnosti.

Ben Hall and Scheherazade Daneshkhu

Overarching ambition

Nadnesené ambice

Financial Times, Vol. 2009, No. 37061 (24.7.2009), p. 5

V souvislosti s vizí francouzského prezidenta učinit z Paříže finanční srdce Evropy (a využít tak i toho, že pověst Londýna zle utrpěla v souvislosti s finanční krizí) se rozebírají šance francouzské metropole. Ukazuje se, že kapitáni finančního průmyslu jsou ve svých očekáváním poněkud strážlivější.

John Plender

Respinning the web

Nové splétání sítě

Financial Times, Vol. 2009, No. 37033 (22.6.2009), p. 5

Navrhovaný model finanční regulace je podle autora kontroverzní a těžko proveditelný. USA, Británie i EU ochotně přijaly koncept "makroobezřetné regulace", neexistuje však shoda o tom, jak by mohl fungovat. V článku se rozebírají především americké a britské představy o bankovní regulaci. - Problematikou reformy finanční regulace v Británii se zabývá i článek v The Economist č. 8636 ze dne 20.6.2009 na s. 35-36 pod názvem Turf wars in black tie: reforming bank regulation.

L.P. Dolotenkova

Rezervnyje valjuty: trudnyj poisk novych form

Rezervní měny: obtížné hledání nových forem

EKO, Sv. 2009, No. 5, s. 146-160

Na základě analýzy statistických dat za dlouhé časové období autorka rozebírá proces utváření současných měnových vztahů a hodnotí šance měn různých zemí na to, aby získaly postavení rezervní měny. Článek přináší řadu zajímavostí z historie mezinárodního peněžního obrátu. - Pozn.

Jaroslava Durčáková

Systémy měnových kurzů, jejich volba v tranzitivních ekonomikách a dopady na vývoj inflace a ekonomického růstu

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 3, s. 344-360

Klasifikace systémů měnových kurzů a zásadní trendy jejich faktického vývoje v období 1999-2007 v členských zemích MMF. Volba kurzových systémů v tranzitivních ekonomikách v období 1999-2007. Empirická analýza vztahu vývoje devizového kurzu, inflace a reálného ekonomického růstu.

M. Golovnin

Teoretické podchody k provedení denežno-kreditnoj politiky v uslovijach finansovoj globalizacii

Teoretické přístupy k provádění měnové politiky v podmínkách finanční globalizace

Voprosy ekonomiki, Sv. 2009, No. 4, s. 42-58

Analýza hlavních teoretických koncepcí a forem provádění měnové politiky v současnosti; Mundellův-Flemingův model; inflace v globalizované ekonomice; problém regulace měnového kurzu; transmisní mechanismy měnové politiky; finanční krize v podmínkách globalizace. - Pozn.

Sandra Dvorsky, Thomas Scheiber, Helmut Stix

The 2008 fall wave of the OeNB euro survey - a first glimpse of households' reactions to the global financial crisis

Podzimní část europrůzkumu Rakouské národní banky za rok 2008 - první informace o reakci domácností na globální finanční krizi

Focus on European economic integration, Vol. 2009, No. 2, p. 67-77

Článek představuje vybrané výsledky třetí (podzimní) části průzkumu Rakouské národní banky zkoumajícího depozita i hotové peníze v eurech v zemích střední, východní a jihovýchodní Evropy v říjnu/listopadu 2008. Zaměřuje se na první doklady o reakci domácností na globální finanční krizi, a to na základě srovnání aktuálních výsledků s výsledky posledního průzkumu v květnu/červnu 2008. Dokládá, že přes zhoršenou situaci se zatím vzorce chování lidí vůči euru ve zkoumaném regionu nezměnily. - Pozn.

Roman Horváth

The determinants of the interest rate margins of Czech banks

Determinanty rozpětí úrokových sazeb českých bank

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 2, p. 128-136

Autor analyzuje determinanty rozpětí úrokových sazeb českých bank v letech 2000-2006. Empirická analýza vychází z databáze ČNB (ze čtvrtletních údajů ve finančních výkazech 25 českých bank) a ekonometrickými metodami porovnává zkoumané proměnné. - Pozn.

Seppo Honkapohja

The financial crises of the 1990s in Finland and other Nordic countries

Finanční krize v devadesátých letech ve Finsku a dalších severských zemích

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 83, (2009) No. 1, p. 49-64

Autor analyzuje finanční krizi ve Finsku, Norsku a Švédsku v letech 1982-1993. Upozorňuje na zvláštnosti této krize a jejich význam pro pochopení následných krizí. Hlavní pozornost je přitom soustředěna na situaci ve Finsku, kde byl průběh krize těžší než v ostatních dvou sledovaných zemích. - Pozn.

Oxana Babecká-Kucharčuková

Transmission of exchange rate shocks into domestic inflation : the case of the Czech Republic

Transmise kurzových šoků do domácí inflace : příklad České republiky

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 2, p. 137-152

Příspěvek analyzuje přenos kurzových šoků do domácí inflace na příkladu malé otevřené ekonomiky v České republice. Předkládá modelové strategie odhadů těchto přenosů (ERPT - exchange rate pass-through), popisuje databázi a vyhodnocuje zjištěnou dynamiku a rozsah dopadů na cenový vývoj. - Pozn.

Gillian Tett and Aline van Duyn

Under restraint

Omezené úvěry

Financial Times, Vol. 2009, No. 37046 (7.7.2009), p. 9

Sekuritizace již není hnací silou západních ekonomik. Proto banky a vlády zatím hledají méně sofistikované způsoby, jak zaplnit mezeru ve financování. Evropská komise prosazuje reformu sekuritizace v podobě větší transparentnosti obchodů a větší angažovanosti bank ve sledování úvěrových rizik, s podobnými návrhy přicházejí i USA.

Luboš Komárek, Filip Rozsypal

Vymezení a vyhodnocení agresivity centrálních bank

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 3, s. 383-404

Vymezení a vyhodnocení agresivity centrálních bank při praktickém provádění měnové politiky. Důvody pro vyšší/nížší agresivitu, optimální chování centrální banky, vymezení agresivity, rámcové možnosti kvantifikace agresivity centrálních bank. Doplněno případovou studií (porovnání agresivity ECB a Fedu).

Marek Mičůch

Vývoj teorie parity kupní síly a rovnovážný měnový kurz

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 3, s. 405-428

Stat' sleduje vývoj teorie parity kupní síly ve 20. století a vysvětluje odchylky měnových kurzů od parity.

Justin Lin

Walk, don't run

Chod'te, neběhejte

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8639, p. 68

Hlavní ekonom Světové banky zastává názor, že pro země s nízkými příjmy by měly být základem jejich finančního systému malé místní banky. Svědčí o tom i zkušenosti zemí jako je Japonsko, Jižní Korea a Čína. Snaha budovat v afrických zemích burzy nemá v současnosti velký smysl, užitečnější budou firmy a další nebankovní finanční instituce zabývající se mikrofinancováním.

Wasting assets : fund management

Mizející majetek : řízení fondů

The Economist, Vol. 391, (2009) No. 8636, p. 74-76

V oblasti řízení fondů probíhá vlna restrukturalizací. Příjmy prudce klesají, zisky se snížily a někteří majitelé jsou připraveni prodávat. V článku se rozebírá situace především na evropském a americkém trhu.

Frederic Mishkin

Why all regulatory roads lead to the Fed

Proč všechny regulační cesty vedou k Fedu

Financial Times, Vol. 2009, No. 37034 (23.6.2009), p. 9

V návaznosti na návrh amerického ministerstva financí ohledně nového regulačního režimu, ve kterém by se centrální banka stala systémovým regulátorem, hledá autor odpověď na otázku, zda je vůbec takový systémový regulátor nutný. Konstatuje, že potřeba takového orgánu nikdy nebyla větší, a to navzdory nebezpečím, která by byla s novou funkcí Fed spojena.

Jörg Hackhausen, Christian Panster, Christian Schnell

Zehn Lehren aus der Krise

Deset ponaučení z krize

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 129 (9.7.2009), S. 24-25

Rekapitulace závěrů k finanční a celosvětové krizi, která byla vyústěním hypoteční a následné bankovní krize. Deset "zlatých" ponaučení vyjadřuje změny v nahlížení na dosavadní strategie (např. burzovní), charakterizuje systémové změny a odhaluje přežitá moudra otřeseného finančního světa

(bezradní a neprozíraví experti, surovinový supercyklus, staromódní A. Kostolany, pravda o trvalém růstu, realitě nepřizpůsobené odhady zisků atd.).

Jakub Joska

Zrychlení i zlevnění majetkových operací : fondy kvalifikovaných investorů

Euro, Sv. 2009, č. 30, s. 69-70

Autor upozorňuje, že novela zákona č. 189/2004 Sb. o kolektivním investování (ZKI), která by měla nabýt účinnosti 1. srpna 2009, odstraňuje nejvýznamnější administrativně regulační překážky. Vysvětluje hlavní teoretické základy novely a soustřeďuje se na některé úpravy vztahující se k fondům kvalifikovaných investorů.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Robert Anderson and Stefan Wagstyl

A lot to worry about

Znepokojivý vývoj v Lotyšsku

Financial Times, Vol. 2009, No. 37029 (17.6.2009), p. 7

Analýza příčin krizového vývoje v Lotyšsku; pomoc ze strany MMF a EU; balíček vládních restriktivních opatření včetně snížení platů státních zaměstnanců a důchodů; další rozpočtová opatření, otázka devalvace měny; rizika pro sousední země.

András Bodócsi

Competition authority investigations into unreasonable prices

Vyšetřování Úřadu pro soutěž ve věci nepřiměřených cen

Development and finance, Vol. 2009, No. 2, p. 78-86

Autor shrnuje činnost Maďarského soutěžního úřadu (Hungarian Competition Authority - HCA) v oblasti šetření nepřiměřeně vysokých či nízkých cen na trhu. Nejdříve seznamuje se zákonným rámcem této činnosti a řeší některé teoretické otázky, zdůrazňuje soulad s postupy v EU. Dále popisuje způsoby zkoumání přemrštěných cen v případě zneužití dominantního postavení, stanovení referenční ceny, benchmark metoda (geografické nebo časové srovnání), posuzování odchylek. Detailněji se zabývá případy šetření proti poskytovatelům elektřiny, plynu a služeb kabelové televize v Maďarsku. - Pozn.

Chris Giles

Cutting question

Otázka snižování

Financial Times, Vol. 2009, No. 37028 (16.6.2009), p. 7

Mezi viníky britské recese se uvádí i spotřeba domácností, podporovaná zadlužením a rostoucími cenami bydlení. Jak se však v článku dokazuje, konjunktura spotřeby nebyla navzdory převládajícímu mínění tak velká. Neudržitelným prvkem jsou především vládní výdaje na zboží a služby.

I. A. Ognev

Černýje gody černogo zolota

Černé roky černého zlata

EKO, Sv. 2009, No. 5, s. 93-111

Hlavní příčinou poklesu těžby ropy v Rusku v posledních letech je nadměrná fiskální zátěž. Investice se snižují a perspektivy odvětví jsou nejasné. Daňové úlevy údajně nebudou stimulovat růst těžby, protože jsou nesystémové a nedostatečné.

Walter Pudschedl

In der Krise sind nicht alle gleich : wie die österreichischen Bundesländer durch die Konjunkturflaute steuern werden

V době krize na tom nejsou všichni stejně : jak rakouské spolkové země zvládají pokles konjunktury

Report, Jg. 2009, Nr. 2, S. 12-13

Autor upozorňuje, že některé rakouské spolkové země lépe zvládají nápor krize a dokládají tak svoji příznivější hospodářskou strukturu a růstový potenciál již z předchozího období. Zatímco východní regiony (Viedeň, Niederösterreich, Burgenland) spíše stagnují a drží se průměru, Oberösterreich, Steiermark a Vorarlberg patří k progresivním růstovým regionům. - Pozn.

Alan Greenspan

Inflation is the big threat to a sustained recovery

Pro udržitelné oživení je velkou hrozbou inflace

Financial Times, Vol. 2009, No. 37037 (26.6.2009), p. 9

V otázce případného oživení přikládá autor větší ekonomický význam globálním cenám akcií, než jiní komentátoři. Také zastává názor, že krize skončí, až se v USA stabilizují ceny bydlení. Za hrozbu příštího desetiletí považuje inflaci, která by mohla souviset s potřebou financovat velké fiskální deficity a následným tlakem na banky, aby tiskly peníze.

Blahoslav Hruška

Krize odpískala poločas : hospodářská recese

Ekonom, Sv. 53, (2009) č. 26-27, s. 58-61

Zápas světových ekonomik s krizí a vyhlídky do budoucna pohledem Evropské centrální banky, Ústavu pro světové hospodářství, OECD a dalších institucí (případně jednotlivců). Doplněno údaji o nezaměstnanosti, o očekávaném vývoji HDP a spotřebitelských cen a o výši prostředků, které vlády Itálie, Německa a Francie vložily do boje s krizí.

Zsolt Szabó

Methodology-based attempt to predict expected end of global economic recession : MFB macroeconomic analysis

Metodologicky podložený pokus o předpověď konce globální hospodářské recese : makroekonomická analýza MFB (Maďarské rozvojové banky)

Development and finance, Vol. 2009, No. 2, p. 87-96

Analýzou poklesu průmyslové výroby a údajů o hospodářských recesích, kterým čelily USA od roku 1920, hledáním analogií a srovnáním s prozatímním průběhem krize od dubna 2008 se autor snaží odhadnout dobu trvání současné hospodářské krize a charakteristiky oživení. Stanovuje odlišné termíny ukončení krize na základě jednotlivých hospodářských ukazatelů, předpovídá cyklické hospodářské změny v USA, Německu a jejich odraz v maďarském hospodářství. - Pozn.

Andreas Löschel, Ulrich Oberndorfer

Oil and unemployment in Germany

Ropa a nezaměstnanost v Německu

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 229, (2009) No. 2-3, p. 146-162

Příspěvek analyzuje dopady pohybů cen ropy na nezaměstnanost v Německu. Přehledně seznamuje s dosavadními studiemi vztahu mezi cenami ropy a nezaměstnaností a aplikuje jejich závěry na Německo. Makroekonomické dopady cenového vývoje ropy v Německu dále empiricky zkoumá pomocí modelu VAR. - Pozn. -- Problematice trhu práce a zaměstnanosti v Německu jsou věnovány i další příspěvky tohoto čísla časopisu.

Perspektiven der deutschen Wirtschaft - gesamtwirtschaftliche Vorausschätzungen 2009 und 2010 = Outlook for the German economy - macroeconomic projections for 2009 and 2010**Perspektivy německého hospodářství - předběžné národohospodářské odhady pro roky 2009 a 2010**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 61, (2009) Nr. 6, S. 15-29

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 61, (2009) No. 6, p. 15-28

Příspěvek hodnotí prognózu vývoje německého hospodářství v letech 2009 a 2010 na základě průběhu aktuální recese v zimě a na jaře 2009 a odhaduje možnosti hospodářského oživení a reakci na masivní impulsy fiskální a peněžní politiky. Zvažuje též celkové zlepšení konjunktury světové ekonomiky. Upozorňuje na přetrvávající velkou nejistotu při prognózách dalšího hospodářského vývoje. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Josef Bejček

Právní význam cenových vybočení (mimořádně vysokých a mimořádně nízkých cen)

Právník, Sv. 148, (2009) č. 6, s. 592-630

Cena "spravedlivá", cena "nízká". Mimořádně nízká cena z hlediska soukromoprávního ("spravedlnost" mimořádně nízké ceny, podbízivá cena, neoprávněná veřejnoprávní intervence, opodstatněnost mimořádně nízké ceny). Mimořádně vysoké ceny v soukromém právu. Mimořádně nízké ceny ve veřejném právu (nízké ceny podle zákona o cenách, mimořádně nízké nabídkové ceny při zadávání veřejných zakázek, nízké ceny v právu na ochranu soutěže). Mimořádně vysoké ceny ve veřejném právu (excesivní monopolistické ceny v soutěžním právu, excesivní ceny podle zákona o cenách). - Pozn.

Put out**V úzkých**

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8638, p. 70

Vývoj produkční mezery jako rozdílu mezi skutečným a potenciálním výstupem v USA; otázka jejího měření; NAIRU.

Christina Romer

The lessons of 1937**Poučení z r. 1937**

The Economist, Vol. 391, (2009) No. 8636, p. 73

V souvislosti s údajnými náznaky stabilizace americké ekonomiky se objevují požadavky na ukončení pomoci poskytované na základě American Recovery and Reinvestment Act. Autorka uvádí paralelu s Velkou krizí 30. let a přimlouvá se za opatrné plánování ukončení platnosti uvedeného zákona, protože bezprostřední zavedení přísné fiskální politiky by mohlo vykolejit oživení ještě dříve, než vlastně začalo.

Überschießen der wirtschaftspolitischen Maßnahmen befürchtet**Obavy z přehnaných opatření hospodářské politiky**

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2009, Nr. 27, S. 12-13

Výroční zpráva Banky pro mezinárodní platby (BIS), zveřejněná 29.6.2009, vyjadřuje obavy expertů z důsledků masivních opatření proti recesi ve vyspělých zemích. Jde například o riziko nárůstu inflace, o kritiku některých činností centrálních bank v souvislosti s ohrožením jejich nezávislosti a dalších funkcí, o značný nárůst rozpočtových deficitů aj. Pro budoucnost vyžaduje větší důraz na úspory a nižší zadlužování vlád. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., z 30. června 2009.

B.G. Fedotov

Vlijanije nalogovyh i vnešnih faktorov na cenoobrazovanie nefti i nefteproduktov v Rossii**Vliv daňových a vnějších faktorů na tvorbu cen ropy a ropných produktů v Rusku**

Finansy, Sv. 2009, No. 4, s. 25-28

Ruský ropný průmysl se vyznačuje vertikální integrací a orientací na vývoz. Tvorba cen ropy a ropných produktů na vnitřním trhu úzce souvisí s daňovým systémem, celními tarify a kurzem rublu. V podmínkách nestability světové konjunktury nepovažuje autor za správné přihlížet při tvorbě

vnitřních cen k vnějším faktorům, tj. světovým cenám a kurzu rublu, protože to podle něj má negativní dopad na rozvoj mnoha odvětví ruské ekonomiky. Zmiňuje opatření vlády ke stabilizaci finanční situace naftových společností formou snížení daňové zátěže a navrhuje další kroky v této oblasti.

Wachstumseffekte permanent hoher Energiepreise : jüngere Evidenz für Deutschland = Growth effects of permanently high energy prices : recent evidence for Germany

Růstové efekty stále vyšších cen energií : aktuální údaje pro Německo

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 61, (2009) Nr. 6, S. 31-47

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 61, (2009) No. 6, p. 29-44

Příspěvek kvantifikuje, jaké dopady mělo zdražování energií v Německu v letech 2004-2008 na celkovou nabídku průmyslové produkce, na hospodářský růst a blahobyt. Kromě analýzy krátkodobých efektů pro sektor domácností a podnikový sektor se věnuje odhadům střednědobých a dlouhodobých dopadů. Zdůrazňuje důležitost schopnosti podniků přizpůsobit se měnící se struktuře poptávky a realizovat přechod na nové technologie s nižší energetickou náročností. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Informatika. Počítače

Vendula Duchková

Novinka: datové schránky od 1. července 2009

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 17, (2009) č. 12, s. 36-38

K zákonu č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (s účinností od 1.7.2009). Datová zpráva, datová schránka, doručování do datových schránek. - K tématu viz příspěv. s názvem Datové schránky pro daňové poradce, uveř. v čas. Daně a právo v praxi, 2009, č. 6, s. 2-5.

Tomáš Lechner

Postavení elektronického dokumentu v českém právu

Správní právo, Sv. 42, (2009) č. 3, s. 164-181

K problematice "rovnosti" listinných a elektronických dokumentů, k zákonu č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (s účinností od 1.7.2009), a k potřebě novelizace dalších zákonů, zejména zákona o archivnictví a spisové službě. V úvodu stručně k terminologii (dokument, záznam, písemnost, listina, spis apod.), dále k autenticitě elektronických dokumentů a k jejich trvanlivosti. - Pozn.

Antonín Eliáš

Tajemství datových schránek : zamyšlení nejen nad cenami elektronických služeb

Obec & finance, Sv. 14, (2009) č. 3, s. 54-55

Datové schránky ve veřejné správě ČR; k cenám služeb poskytovaných v rámci elektronické komunikace, očekávané úspory (časové, finanční). - K tématu v čísle viz také příspěvek na s. 36-37 o financování datových schránek.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Nikki Tait

A market at risk

Ohrožený trh

Financial Times, Vol. 2009, No. 37031 (19.6.2009), p. 9

V souvislosti s poskytováním státní pomoci některým průmyslovým odvětvím nebo podnikům a záchranou bank se v článku rozebírá otázka největšího úspěchu EU, jednotného trhu. Ten je údajně ohrožen uvolňováním pravidel o státní pomoci a znárodněním a záleží na představitelích jednotlivých zemí Unie, jaký bude dopad krize na jeho základy.

Margit Rácz

Reflections on the crisis as an acid-test of the integration framework

Úvahy o krizi jako o zkoušce ohněm pro integrační systém

Development and finance, Vol. 2009, No. 2, p. 40-51

Autorka analyzuje a hodnotí činnost EU jako celku, případně eurozóny, při tlumení negativních dopadů hospodářské krize na ekonomiku EU a vyvozuje nutnost změny činnosti ES v mimořádných situacích. Opatření jednotlivých států, finanční subvence firmám, rostoucí rozpočtový deficit porušují *acquis communautaire* týkající se vnitřního trhu a jednotné měny. Zdůraznění nutnosti iniciativních opatření ES pro hospodářské oživení a konkurenceschopnost všech států EU. Dále srovnává ekonomickou výkonnost a nezaměstnanost v USA, Velké Británii a eurozóně s ČR, Maďarskem a Polskem v letech 2008-2010. Podrobněji se věnuje tématu maďarského hospodářství v době krize. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Marcel Novák, Martin Šustr

Faktory přílevu přímých zahraničních investic do vybraných tranzitivních ekonomik

Ekonomické rozhledy, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 70-80

Příspěvek rozebírá faktory, které jsou důležité při rozhodování investorů o umístění kapitálu v zahraničí, se zaměřením na čtyři tranzitivní ekonomiky (Českou republiku, Slovensko, Polsko a Maďarsko) a jejich atraktivnost pro PZI. Seznamuje např. s indexem potenciálu PZI, s indexem přílivu PZI a dalšími ukazateli a srovnává pozice sledovaných zemí. - Pozn.

Tamim Bayoumi, Andrew Swiston

Foreign entanglements: estimating the source and size of spillovers across industrial countries

Zahraniční propletenec: odhad zdroje a rozsahu efektu přelévání mezi průmyslovými státy

IMF staff papers, Vol. 56, (2009) No. 2, p. 353-383

Prostřednictvím vektorové autoregrese (VAR modely) reálného růstu HDP v letech 1970-2007 studie zkoumá efekty přelévání mezi USA, eurozónou, Japonskem a uskupením menších států (zastupujícím globální šoky). Odhad velikosti, určení zdrojů a kanálů efektů přelévání. Zjištění, že USA a globální otřesy vytvářejí značný efekt přelévání ve vztahu k eurozóně a zbytku světa, hospodářské šoky v eurozóně a Japonsku mají pouze omezený dopad. Krátkodobé úrokové sazby a další finanční podmínky jsou hlavním zdrojem přelévání. - Pozn. -- Článek je součástí zvláštní kapitoly *Global reach? Perspectives on U.S. international spillovers*.

M. Svatoš, L. Smutka

Influence of the EU enlargement on the agrarian foreign trade development in member states

Vliv rozšiřování EU na vývoj agrárního zahraničního obchodu členských zemí

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 55, (2009) No. 5, p. 233-249

Článek analyzuje vývoj agrárního zahraničního obchodu zemí ES/EU v letech 1961-2006 s cílem zhodnotit vliv rozšiřování počtu členů integrace na vývoj hodnoty a teritoriální struktury tohoto obchodu. Dále zkoumá dopady přistoupení jednotlivých zemí na jejich vlastní agrární obchod i na celkový agrární obchod EU. - Pozn.

Ravi Balakrishnan, Tamim Bayoumi, Volodymyr Tulin

Rhyme or reason: what explains the easy financing of the U.S. current account deficit?

Má to důvod: co vysvětluje navyšování deficitu běžného účtu v USA?

IMF staff papers, Vol. 56, (2009) No. 2, p. 410-445

Studie prostřednictvím ICAPM modelu (portfolio balance model) a následně empiricky hodnotí, do jaké míry mohou hypotéza "globálního přebytku úspor" (saving glut), finanční globalizace, pokles domácích preferencí (home bias) a finanční inovace vysvětlit nárůst zahraničního zadlužení USA. - Pozn. -- Článek je součástí zvláštní kapitoly *Global reach? Perspectives on U.S. international spillovers*.

Struktur des Dienstleistungshandels 2006 : Ergebnisse der Firmenanalyse**Struktura obchodu v oblasti služeb v roce 2006 : výsledky firemní analýzy**

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2009, Nr. Juni 09 - Sonderheft, S. 4-60

Speciální číslo časopisu se zaměřuje na podrobný statistický rozbor struktury obchodních toků v oblasti služeb v Rakousku v roce 2006 na firemní úrovni. Vychází z šetření cca 5 tisíc podniků se zahraničními aktivitami a zkoumá důležité faktory obchodu se službami, např. koncentraci podniků, význam zahraničního obchodu v jejich celkovém obratu, strukturu obchodu, stáří podniku, podíl na obchodu se zbožím atd. - Pozn.

Jorma Hilpinen

The euro era has internationalised the Finnish economy - the recession is weakening its external stability**Období po zavedení eura vedlo k větší internacionalizaci finské ekonomiky - recese oslabuje její vnější stabilitu**

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 83, (2009) No. 1, p. 65-72

Autor rozebírá dopady globalizace a zapojení Finska do mezinárodní dělby práce po přijetí eura. Mezinárodní pozici Finska (zapojení do světového obchodu, zbožovou a teritoriální strukturu zahraničního obchodu, přímé zahraniční investice, externí stabilitu) dokumentuje z výsledků finančních statistik a statistik platebních bilancí. - Pozn.

György Mikósdí

The financial crisis and international trade**Finanční krize a mezinárodní obchod**

Development and finance, Vol. 2009, No. 2, p. 32-39

Autor zkoumá dopady finanční krize na mezinárodní obchod z pohledu teorie obchodu. Obchod v kontextu globalizace, srovnávací analýza mezinárodního obchodu. Krátkodobé krizové řízení, koncepce global governance (WTO, OECD, MMF, Světová banka). Aplikace teorie na současnou situaci Maďarska.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Lea Škrovánková

Aktuárske výpočty v nemocenskom poistení

Ekonomické rozhľady, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 49-60

Príspevok analyzuje některé problémy zdravotního a nemocenského pojištění na Slovensku a ukazuje možnosti využití metod pojistné matematiky na slovenském pojistném trhu. Rozebírá konstrukci a použití diferenciálních rovnic v nemocenském a zdravotním pojištění (všeobecný model pro "n" stavů) a jeho využití při odhadech náhodných vlivů na pojistnou událost. - Pozn.

Peter Thelen

Die Rente lohnt noch : Altersversorgung**Důchod se ještě vyplatí : zaopatření ve stáří**

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 133 (15.7.2009), S. 2

Podle propočtů odborníků z DRV (Svaz německého důchodového pojištění) mohou příjemci zákonného důchodu i v budoucnu počítat s pozitivním úročením svých příspěvků na důchod: výpočty ukazují, že i přes již schválené postupné snižování úrovně důchodů by měl být výnos u mužů vykazován v hodnotě nad dvě procenta, u žen (z důvodu očekávaného věku dožití vyššího o tři roky) dokonce více než tři procenta. Podle modelových propočtů vykazují dnes muži, kteří odcházejí do důchodu v 65 letech, renditu ve výši 3,5 procenta, ženy dokonce 4,1 procenta. Propočty DRV jsou v rozporu s názorem sektoru pojišťovnictví, který již delší dobu uvádí negativní renditu důchodových příspěvků - DRV však argumentuje pro svou metodu faktem, že ji mj. převzala i Bundesbanka. Porovnání důchodové rendity s jinými druhy pojištění. Příklad negativního vývoje zaručeného úroku

v rámci soukromého důchodového pojištění (Riesterovo důchodové připojištění). - Článek navazuje na úvodní příspěvek na s. 1.

Dietrich Creutzburg, Donata Riedel, Peter Müller

Heftige Beitragserhöhung in Sicht

Výrazné zvýšení příspěvků je na dohled

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 132 (14.7.2009), S. 1

Dosavadní vývoj nezaměstnanosti v Německu ohrožuje pojištění v nezaměstnanosti značnými deficity, úvahy o zvýšení příspěvku na zákonné pojištění nezaměstnanosti (příspěvek ve výši 2,8 procenta je zmrazen do konce roku 2010) resp. rozsahu nezbytné státní pomoci.

Jaroslav Vostatek

Sociální důchodové pojištění můžeme mít také

Fórum sociální politiky, Sv. 3, (2009) č. 3, s. 20-26

K problematice sociálního důchodového pojištění. Charakteristické rysy stávajícího českého důchodového systému, vládní koncepce důchodové reformy, dva druhy sociálního důchodového pojištění, systém NDC, cesta k moderní důchodové reformě v ČR.

Jana Rychtářová

Systémy sociálního zabezpečení v EU - Rumunsko

Národní pojištění, Sv. 40, (2009) č. 6, s. 9-13

Příspěvky na sociální pojištění, potvrzení o dobách pojištění, dávky důchodového pojištění (starobní důchod, předčasný starobní důchod, invalidní důchod, pozůstalostní důchod, podání žádosti o důchod), pohřebné, peněžité dávky v nemoci.

Per Engström

Unemployment benefits as a means for optimal redistribution

Dávky v nezaměstnanosti jako prostředek optimální redistribuce

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 1, p. 21-36

Autor zkoumá problematiku dávek v nezaměstnanosti jako doplňujícího nástroje pro optimální nelineární příjmové zdanění. Modelovým způsobem dokládá, že optimální dávky v nezaměstnanosti zaměřené na pracovníky s nízkou kvalitací budou vyšší než kolik by odpovídalo pouhým pojistným dávkám. Získává tak teoretické ospravedlnění pro redistribuční využití těchto dávek. - Pozn.

Unsatisfactory state : public-sector pensions

Neuspokojivý stav : penze ve veřejném sektoru

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8639, p. 69-70, 72

Zatímco firmy v soukromém sektoru dnes jen výjimečně poskytují novým zaměstnancům penzijní pojištění navazující na výši jejich posledního platu, ve veřejném sektoru Británie i USA se to děje i nadále. Možná k tomu dochází proto, že si vlády neuvědomují skutečnou výši svých penzijních příslibů. Veřejný sektor tak vytváří obrovský budoucí závazek, který ponese příští generace daňových poplatníků. Kromě toho vzniká i rozdíl mezi penzemi v obou sektorech - v Británii může představovat až 30 %. - Viz i článek na s. 13 pod názvem Dodging the bill: the great public-sector pension rip-off.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Petr Bezouška, Petr Hůrka

Náměty ke koncepci novele zákoníku práce

Právní rozhledy, Sv. 17, (2009) č. 10, s. 352-358

K návrhu změn v zákoníku práce, který vypracovala nezávislá odborná skupina (a který byl koncem roku 2008 publikován na internetových stránkách MPSV). Podrobněji o zasazení zákoníku práce do právního řádu ČR, k pojetí neplatnosti právních úkonů v pracovněprávních vztazích, k novému vymezení pojmu "vedoucí zaměstnanec", k problematice zkušební doby, k pracovnímu poměru na

dobu určitou, ke konkurenční doložce, ke změně druhu a místa výkonu práce, ke skončení pracovního poměru apod. - Pozn.

Thiess Buettner, Alexander Ebertz

Spatial implications of minimum wages

Prostorové dopady minimálních mezd

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 229, (2009) No. 2-3, p. 292-312

Příspěvek zkoumá možné důsledky minimální mzdy v prostorovém kontextu. Pomocí empirické analýzy německých dat dokládá, že existuje významná prostorová diferenciací mezd a že osoby se mzdou nižší než stanovená minimální hranice jsou zejména v zemědělských oblastech. Analýza zohledňuje však též i vliv vzdělání a druhu zaměstnání. - Pozn.

Werner Smolny

Wage adjustment, competitiveness and unemployment - East Germany after unification

Vyrovňávání mezd, konkurenceschopnost a nezaměstnanost - východní Německo po sjednocení

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 229, (2009) No. 2-3, p. 130-145

Autor analyzuje proces relativního vyrovňávání mezd v Německu. Upozorňuje na přetrvávání velkých rozdílů mezi situací na trhu práce ve východních a západních spolkových zemích Německa téměř 20 let po sjednocení. Empirickou analýzou dokládá, že mzdy ve východních spolkových zemích jsou stále výrazně nižší, míra nezaměstnanosti téměř dvojnásobná a rovněž konkurenceschopnost je nižší. - Pozn.

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 7-8/2009

Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení - změny. Léčebný režim - kontrola dodržování. Dávky v nezaměstnanosti v kostce. Zákoník práce - aktuální judikatura. Hranice hrubého příjmu zaměstnance a zdravotní pojištění. Minimální mzda ve zdravotním pojištění. Neplacení pojistného občanů a zaměstnanců. Neplatné rozvázání pracovního poměru ve zdravotním pojištění. Začátek podnikání zaměstnance a zdravotní pojištění. Obohacování zaměstnance na úkor zaměstnavatele. Statistika u mzdové účetní. Stravenky a stravné u zaměstnanců. Sociální fond (tvorba, použití, daňová evidence atd.). Příjmy poplatníka ze závislé činnosti a současně z podnikání. Mzda za více měsíců a od více plátců.

Právo

Pavel Vantuch

Ignorujeme, nebo docenujeme korupci?

Právní rádce, Sv. 17, (2009) č. 6, s. 46-50

Negativní dopady korupce, vztah korupce a úplatkářství, vnímání korupce v České republice, korupce a privatizace. - Pozn.

Hana Boulová

K novelizaci insolvenčního zákona

Daně a finance, Sv. 17, (2009) č. 6, s. 3-6

V úvodu o záměru nové právní úpravy (vládní návrh insolvenčního zákona byl předložen k projednání v dubnu 2009). Dále k nejdůležitějším změnám, které se týkají např. povinnosti podat insolvenční návrh, oddlužení, pohledávky za majetkovou podstatou v souvislosti s oddlužením, reorganizace, smlouvy o úvěrovém financování dlužníka, poplatků atd.

Petr Bříza, Michael Švarc

Komunitarizace trestního práva v Lisabonské smlouvě a její (případná) reflexe v právním řádu České republiky

Trestněprávní revue, Sv. 8, (2009) č. 6, s. 161-170

Ke změnám, které v oblasti trestního práva přináší Lisabonská smlouva (oproti dosavadnímu stavu), a které se týkají např. rozhodovacích procedur, role unijních nadnárodních institucí (zvláště pak ESD), rozšíření kompetencí aj. V dalším textu o pohledu Ústavního soudu na trestněprávní oblast podle Lisabonské smlouvy a o možných důsledcích pro postavení Parlamentu ČR. - Pozn.

Dana Ondřejová

Limity diskrečního oprávnění v otázkách správního trestání správními orgány a meze soudního přezkumu

Právní rozhledy, Sv. 17, (2009) č. 10, s. 358-363

V úvodu ke správnímu uvážení při správním trestání, dále o kritériích při ukládání sankcí správními orgány a k mezím soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu v otázce správního trestání. V závěru k právnímu nástupnictví při správním trestání. Doplněno vybranou judikaturou. - Pozn.

Michal Donné

Odpovědnost členského státu Evropské unie za porušení komunitárního práva

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 6, s. 57-61

Uplatňování práva Evropských společenství v členských státech, odpovědnost členského státu za dodržování komunitárního práva, řízení pro porušení Smlouvy, obecné zásady pro stanovování peněžitých sankcí při porušování komunitárního práva. Přehled aktuálně probíhajících řízení pro porušení Smlouvy vedených proti České republice v oblasti daní. Dostupnost informací o průběhu řízení pro porušení Smlouvy pro jednotlivce. - Pozn.

Michal Donné

Odpovědnost členského státu za škodu vzniklou porušením povinností uložené komunitárním právem

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 7, s. 57-62

Princip odpovědnosti členského státu za škodu vzniklou porušením povinností uložené komunitárním právem, podmínka dostatečné závažnosti porušení směrnice ES, právní kvalifikace žaloby na náhradu škody, promlčení nároku na náhradu škody. Stat' je částečně zaměřena na daňovou problematiku. - Pozn. -- Tento článek navazuje na předchozí příspěvek.

Luboš Jemelka

Problematika neúplných odvolání ve správním řízení

Právní rozhledy, Sv. 17, (2009) č. 11, s. 404-406

K otázce neúplných, resp. tzv. blanketních odvolání, která způsobují správním orgánům nemalé problémy. Odvolání a jeho základní náležitosti, právo účastníka na vyjádření, průtahy v řízení. - Pozn.

Bohumil Havel

Smlouvy o vzájemném plnění podle insolvenčního zákona (§ 253 InsZ)

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 1, (2009) č. 6, s. 155-159

K podstatě smluv o vzájemném plnění v insolvenčním právu, k reakci českého práva na koncepci smluv o vzájemném plnění a k povaze pohledávek vzniklých aplikací § 253 InsZ. - Pozn.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech**Právní rozhledy, 2009, roč. 17, č. 13**

K regulovaným cenám knih: čl. 28, 30, 151 SES: rozhodnutí o předběžných otázkách, které vznesl Obester Gerichtshof (Rakousko): Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft v. Libro Handelsgesellschaft mbH
rozsudek z 30.4.2009 C-531/07

Právní rozhledy, 2009, roč. 17, č. 14

Rozdílné zacházení při poskytování dávek pro uchazeče o zaměstnání: čl. 12 a 39 SES: směrnice č. 2004/38: rozhodnutí o předběžných otázkách, které vznesl Sozialgericht Nürnberg (Německo): Athanasios Vatsouras a Josif Koupantantze v. Arbeitsgemeinschaft Nürnberg
rozsudek z 4.6.2009 C-22/08, C-23/08

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr
SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)
SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli
Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Slavoj Czesaný, Zdenka Jeřábková

Kompozitní indikátory hospodářského cyklu české ekonomiky

Statistika, Sv. 46, (2009) č. 3, s. 256-274

Definování kompozitních indikátorů hospodářského cyklu, metoda konstrukce kompozitních indikátorů, výběr dílčích indikátorů hospodářského cyklu. Předstihový, souběžný a zpoždující se indikátor hospodářského cyklu české ekonomiky.

Milan Terek

Možnosti využívání hlubkové analýzy údajů v ekonomice

Ekonomické rozhledy, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 18-27

Autor se zabývá problematikou hlubkové analýzy dat (data mining), která se zaměřuje na získávání poznatků z databází a jejich praktické využívání. Uvádí základní charakteristiku hlubkové analýzy dat, její cíle, úkoly a aplikační oblasti. Zdůrazňuje interdisciplinární charakter této metodologie. Závěrem informuje o metodikách, které postupně vznikají a poskytují uživatelům určitý jednotný rámec pro využití hlubkové analýzy dat. - Pozn.

Eva Jedličková ... [et al.]

Nové metody deflace HDP

Statistika, Sv. 46, (2009) č. 3, s. 193-206

Ke změnám, které se dotýkají přepočtu makroagregátů do stálých cen (deflace), především hrubého domácího produktu. Podstata problematiky deflace, konsolidace a deflace ve vybraných odvětvích ekonomiky, zásadní změny v deflaci vzdělávacích a zdravotnických služeb.

Účetnictví

Vladimír Schiffer

K účetní problematice spojené s likvidací společnosti s ručením omezeným

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 17, (2009) č. 11, s. 35-39

Účetní závěrka a daňové přiznání; podklady pro správce daně, rejstříkový soud a živnostenský odbor; k účetnictví likvidované společnosti (doporučené postupy).

Eva Sedláková

Přechod z daňové evidence na vedení účetnictví

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, Sv. 2009, č. 12, rubrika 10, s. 1-16

Postup přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví podle zákona o daních z příjmů a podle účetních předpisů. Problematika je ilustrována na mnoha příkladech.

Účetní TIP

č. 14/2009

Aktuální informace - Protikrizové změny daní z příjmů. Práce na movité věci a DPH. Převod obchodního podílu fyzickou osobou.

č. 15-16/2009

Aktuální informace - Sdělení České daňové správy v souvislosti s živelnou pohromou (povodně a záplavy), která zasáhla území ČR v červnu 2009. Kurzové rozdíly. Odpisy nehmotného majetku. Zamezení dvojímu zdanění - základní orientace. Převod obchodního podílu právnickou osobou. Dary z hlediska daně z příjmů. EU: do penze čím dál později. Sazby DPH v EU.

Veřejná správa

Chris Giles and Simon Briscoe

The state of Britain

Stát Británie

Financial Times, Vol. 2009, No. 37034 (23.6.2009), p. 7

Britský stát nabývá významu jako kdyby byl válečný stav a vládní výdaje brzy budou představovat polovinu celé ekonomiky. Článek přináší informace o veřejných výdajích, počtech zaměstnanců ve státní správě, množství veřejných institucí, majetku ve státní správě aj.

Miroslav Mocek

Územní veřejná správa : některé aspekty smíšeného systému

Veřejná správa, Sv. 2009, č. 11, střed. příl. s. VI-VIII

Klady a zápory smíšeného systému veřejné správy ČR. Základní vymezení smíšeného systému územní veřejné správy. Vztahy v systému spojeného modelu územní veřejné správy. Kvalita poskytování služeb (výkon činností) - pracovníci ve veřejné správě, dostupnost, garance kvality. Hospodárnost výkonu veřejné správy, včetně zajištění potřebných finančních zdrojů. Negativa a pozitiva smíšeného systému. - Pozn.

Veřejné finance. Rozpočet

Edward Luce

Deficit disorder

Potíže s deficitem

Financial Times, Vol. 2009, No. 37037 (26.6.2009), p. 7

Americkou ekonomiku čeká letos rekordní rozpočtový deficit a stav federálních financí se zhoršuje každým měsícem. Fiskální výhled USA se rychle stává předmětem všeobecného znepokojení a zadlužení země může brzy nabýt chronické podoby jakou lze vidět v Japonsku nebo Itálii. Vláda tento deficit v podstatě zdědila a Obamovy nové výdaje představují jen jeho desetinu. Prezident bude muset výdaje snížit, ale současně slibuje ambiciózní sociální programy.

Markus Eller

Fiscal position and size of automatic stabilizers in the CESEE EU member states - implications for discretionary measures

Fiskální pozice a rozsah automatických stabilizátorů v členských zemích EU ze střední, východní a jihovýchodní Evropy - důsledky pro diskreční opatření

Focus on European economic integration, Vol. 2009, No. 2, p. 78-84

Příspěvek zkoumá, do jaké míry jsou nutná (kromě fungování automatických stabilizátorů) též diskreční opatření fiskální politiky v členských zemích EU ze střední, východní a jihovýchodní Evropy (CESEE). Srovnává tyto zásahy na stabilizaci ekonomiky daného regionu v podmínkách recese v důsledku globální finanční krize se situací v zemích eurozóny a zvažuje možnosti volby aktuální fiskální politiky. - Pozn.

Dietrich Creutzburg

Hartz IV sprengt die Kommunal-Haushalte

Zákon Hartz IV tříští komunální rozpočty

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 133 (15.7.2009), S. 3

Rostoucí zatížení obecních rozpočtů v Německu v důsledku zvýšených výdajů na bydlení a topení nárokových příjemců sociální podpory Hartz IV. Státní podíl na financování se postupně snižoval (z původních 31,8 % na dnešních 26 %, od roku 2010 pouze 23 %), vycházel z počtu "domácností Hartz IV" v předchozím roce - dosavadní trend poklesu však narušil propad konjunktury. - K tématu také HB, 13.7.2009, č. 131, s. 1.

Věra Kameníčková

Hospodaření obcí a krajů v roce 2008

Obec & finance, Sv. 14, (2009) č. 3, s. 18-21

Komentář k hospodaření obcí a krajů v roce 2008; bilance rozpočtů obcí za rok 2007 a 2008. Celkové daňové/nedaňové příjmy obcí, kapitálové příjmy, transfery. Celkové výdaje obcí, dluh obcí. Rozpočty krajů; příjmy krajských samospráv, objem kapitálových příjmů, celkové výdaje, investiční dotace obcím. - K tématu také příspěvek v čas. Moderní obec, 2009, č. 7, s. 8-9.

Pavol Kubík

Kríza preverí starostov : škrt cez rozpočet

Trend, Sv. 2009, č. 25, s. 28-31

Rozpočty obcí v SR; v důsledku ekonomické krize očekávají slovenské samosprávy pokles výnosů podílových daní, což ještě zhorší novela zákona o dani z příjmů zvyšující nezdanitelnou položku. Absence náhradních příjmů. Dočasná změna zákona o rozpočtových pravidlech, která od 1.3.2009 obcím umožňuje využívat kapitálové příjmy na nekapitálové výdaje.

Jan Břeň

Obecní majetek - historické základy ekonomické podstaty obcí. (2)

Obec & finance, Sv. 14, (2009) č. 3, s. 58-59

Obecní majetek a finanční hospodaření obce; přerušení existence obecního majetku v období od 1.1.1950 do 23.11.1990, znovuoobnovení obecního majetku v roce 1990, obnovení ekonomického základu obce na základě nové zákonné úpravy místní samosprávy. Legislativní úpravy k obecnímu zřízení, majetkovým právům obce a přechodu vlastnictví z majetku státu na obec ("privatizačně-restituční zákon").

Eva Zamrazilová

Proč krotit veřejné výdaje : zadlužení

Euro, Sv. 2009, č. 29, s. 36-37

Příspěvek do diskuse o fiskální politice v ČR v době recese upozorňuje na rizika, která by pro veřejné finance a ekonomickou stabilitu české ekonomiky mohla mít nezodpovědná fiskální politika za současného nižšího růstu HDP. Vysvětluje faktory, které ovlivňují vývoj dluhového indikátoru a výpočet relativního zadlužení pro rok 2009, a upozorňuje na nutnost šetřit.

Blažena Petrlíková

Rozpočtová pravidla - sankce

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 2, (2009) č. 7-8, s. 20-25

Pravidla hospodaření s prostředky státu. K případům neoprávněného použití peněžních prostředků, zadržení peněžních prostředků, porušení rozpočtové kázně. Odvody a penále za porušení rozpočtové kázně. Výkon kontroly hospodaření s prostředky státního rozpočtu. Pokuty za porušení rozpočtové kázně u územních rozpočtů. - Pozn.

Eduard Komárek

Rozpočty obcí a letošní ekonomická situace

Moderní obec, Sv. 15, (2009) č. 6, s. 8

Obecní rozpočty v podmínkách ekonomické krize; ke zprávě o možných změnách příjmů a výdajů státního rozpočtu v souvislosti s negativním vývojem HDP. Předpoklad poklesu výnosu daní a tedy snížení příjmů ÚSC. Doporučení ke stanovení rozpočtových priorit.

Eduard Komárek

Státní rozpočet a programové financování

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 2, (2009) č. 7-8, s. 11-19

K rozpočtovým výdajům na financování programů, princip a operativní možnosti sledování prostřednictvím systému ISPROFIN (Informační systém programového financování). Prevence neúměrného zvyšování výdajů, pravomoci ministerstva financí. Objem finančních prostředků na programové financování, EDS (evidenční dotační systém), SMVS (správa majetku ve vlastnictví státu). Rozlišení programů ve státním rozpočtu. Problematika akcí sledovaných v subsystému SMVS, přiblížení programů v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol.

Zdravotnictví

Peter Orszag

A medical plan to boost America's fiscal health

Léčebný plán k podpoře amerického fiskálního zdraví

Financial Times, Vol. 2009, No. 37028 (16.6.2009), p. 9

V příspěvku do diskuse o plánech prezidenta Obamy na reformu amerického zdravotnictví se konstatuje, že reforma je nevyhnutelná pro dlouhodobé fiskální zdraví země.

Heading for the emergency room : reforming American health care**Na pohotovost : reforma amerického zdravotnictví**

The Economist, Vol. 391, (2009) No. 8637, p. 81-83

Americké zdravotnictví je nejdražší na světě, ale jeho kvalita je nestejná a miliony občanů jsou nepojištěné. Náklady na zdravotní péči se mezi jednotlivými americkými státy výrazně liší. V článku se provádí srovnání zdravotní péče v USA s jinými vyspělými zeměmi a rozebírá se, jaké pobídky by mohly americký zdravotní systém vylepšit. - Viz i článek na s. 16 pod názvem This is going to hurt: health-care reform in America.

T. Čubarova

Sistema zdravoochranenija v Rossii : ekonomičeskije problemy teorii i praktiki**Systém zdravotnictví v Rusku : ekonomické problémy teorie a praxe**

Voprosy ekonomiki, Sv. 2009, No. 4, s. 129-144

Ekonomika zdravotnictví v Rusku: investice do lidského kapitálu; trh ve zdravotnictví - zvláštnosti zdravotní služby jako zboží; státní regulace a rozvoj smíšených systémů zdravotnictví; poskytování zdravotních služeb státem jako univerzální řešení; otázka sociální spravedlnosti; zvláštnosti ekonomiky ruské zdravotní péče. - Pozn.

Marcela Alföldi Šperkerová

Zdravotnictví před infarktem : reformy

Ekonom, Sv. 53, (2009) č. 24, s. 26, 28-31

Obsáhlý příspěvek se věnuje současné situaci i prognóze vývoje ve zdravotnictví. Konstatuje, že reforma se odsouvá na neurčito, a že po roce 2012 hrozí kolaps systému. Doplněno přehledem provedených reforem zdravotnictví v Německu, Velké Británii, Nizozemsku a na Slovensku.

Zemědělství

I. Foltýn ... [et al.]

Profitability development of key Czech agricultural commodities in the period 2002-2006**Vývoj rentability klíčových zemědělských komodit v ČR v období 2002-2006**

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 55, (2009) No. 4, p. 181-199

Článek zkoumá vývoj českého zemědělství prostřednictvím rentability 10 vybraných nejvýznamnějších komodit v letech 2002-2006. Cílem článku je podat objektivní obraz vlivu agrární politiky na vývoj zemědělských komodit, zejména v porovnání změn v předvstupním období (2002-2003) a v období po vstupu ČR do EU (2004-2006). Pozice českých producentů je sledována pomocí indikátorů rentability (bez podpor a s podporami). - Pozn.

Milan Janásek, Václav Kupčák

Vybrané účetní a daňové aspekty v lesním hospodářství

Auditor / Komora auditorů České republiky, Sv. 16, (2009) č. 6, s. 11-26

Lesní majetek (nabývání a pozbývání lesních pozemků, vklad lesního majetku do podnikání, pronájem lesního pozemku). Oceňování v lesním hospodářství (úřední oceňování, škody a újmy na lesích a jejich oceňování apod.). Účetnictví a daně při hospodaření v lesích. Specifické daňové úpravy v podmínkách lesního hospodářství. Dotace. - K tématu lesního hospodářství viz i další přísp. v tomto čísle časopisu na s. 4-10.

Životní prostředí

Valentina Bosetti, Carlo Carraro, Massimo Tavoni

Climate policy after 2012

Boj proti klimatickým změnám po roce 2012

CESifo Economic studies, Vol. 55, (2009) No. 2, p. 235-254

Autoři rozebírají politiku boje proti klimatickým změnám po roce 2012 v souvislosti s diskusí při přípravě střednědobé strategie ekologické politiky na ekosummitu v Kodani. Soustředí se přitom na ekonomickou stránku projektu - na volbu scénáře zajišťujícího jeho efektivnost a dlouhodobou udržitelnost. Za tímto účelem analyzují roli tří významných faktorů, které ovlivňují budoucí náklady: technologického vývoje, podílu účasti rozvojových zemí a načasování globální akce. - Pozn. -- Příspěvek ze symposia věnovaného ekonomickým aspektům boje proti klimatickým změnám (viz též další dva příspěvky v tomto čísle časopisu).

Ostatní

Mirka Wildmannová

Role neziskových organizací v odvětví sociálních služeb v ČR

Ekonomické rozhledy, Sv. 38, (2009) č. 1, s. 114-129

Autorka představuje předběžné výsledky projektu z let 2005-2007 zaměřeného na zkoumání podílu neziskových organizací v sociálních službách v České republice vůči jiným právním formám. Projekt měl za cíl testovat hypotézu, že přes téměř dvě desetiletí od pádu minulého režimu nemůže soukromý neziskový sektor v ČR soupeřit s veřejným sektorem při poskytování těchto služeb. - Pozn.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Nicolaus Piper

Machtkapf um den Dollar

Mocenský boj o dolar

Auszüge aus Presseartikeln, 9. Juni 2009, Nr. 24, S. 17-18

Kritické výroky řady vládních představitelů ohledně role dolaru jako hlavní světové měny na světovém hospodářském fóru podnítily spekulace o možné změně v tomto směru. I když toto téma nebylo předmětem oficiálních porad, na okraj jednání se vyslovila řada účastníků pro potřebu dlouhodobého nového uspořádání světového měnového systému. Rovněž zástupce Číny potvrdil zájem Čínské národní banky o opuštění dolaru jako vedoucí světové měny a ve stejném duchu se vyjádřilo i Rusko. Americká vláda naproti tomu vedoucí roli dolaru nikterak nezpochybňuje.

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy uvedl, že systém, ustanovený po druhé světové válce je již překonaný. „Upřímně řečeno, po šedesáti letech je třeba si položit otázku, zda svět, který má mnoho pólů, by neměl reprezentovat i podobně pojatý měnový systém“. Stejně jako britský premiér Gordon Brown ale ani Sarkozy nepovažuje toto téma za aktuální projekt. Brown v této souvislosti poznamenal, že v současné době je nejdůležitějším úkolem vyvést svět z krize.

Spolková kancléřka Angela Merkelová uvedla, že v oficiální části summitu se o této tematice nehovořilo. Vyjádřila též svoje pochyby o Čínou navrhované umělé zúčtovací jednotce v roli světové rezervní měny, která podle jejích slov není tématem pro blízkou budoucnost. Ale i A. Merkelová se vyjádřila v tom smyslu, že zóna dolaru by měla být doplněna o další měnové zóny.

Blíží se konec dolaru jako hlavní světové měny? V krátkodobém i střednědobém pohledu je odpověď jasně ne. Z dlouhodobého hlediska závisí další vývoj na budoucí politice Spojených států, vedoucích zemí Evropské unie a Číny. Otázky týkající se měny jsou vždy také otázky mocenské. Z toho důvodu je nasnadě, že země jako Rusko či Čína budou chtít využít aktuální finanční krize a posílit svoji pozici na úkor supervelmoci Spojených států. Pro obě tyto země není přitom nejdůležitější zbavit dolar jeho vedoucího postavení, nýbrž spíše získat větší účast na spolurozhodování – mezi jiným i v grémiích Mezinárodního měnového fondu. Čínská vláda se kromě toho snaží odrážet kritiku na svoji vlastní měnovou politiku. Kvůli podpoře konjunktury v době krize opět úzce svázala jüan s dolarem. Při extrémním podhodnocení čínské měny překročí převis čínské bilance výkonů v tomto roce 10 % HDP, což USA v rostoucí míře znepokojuje.

Právě Čína, navzdory vší rétorice, má enormní zájem na silném dolaru. Disponuje měnovou rezervou ve výši přes dva biliony dolarů – zdaleka největší na světě. Z toho 700 miliard dolarů je uloženo do amerických státních papírů; celkově by měly dolarové rezervy tvořit asi dvě třetiny celkových rezerv. Čína se tak dostala do „dolarové pasti“, jak napsal americký ekonom Paul Krugman. Pro takovou situaci existuje jeden méně známý historický precedens, na který nedávno upozornil ekonom Olivier Accominotti. V roce 1926 na základě rozhodnutí vlády zavěsila Banque de France francouzský frank na britskou libru. Šlo přitom vlastně o opatření na podporu exportu: Francie dosahovala stále vyšších přebytků obchodní bilance a shromažďovala měnové rezervy, které byly denominovány převážně v britských librách. Na počátku světové hospodářské krize v roce 1929 byla více jak polovina světových měnových rezerv v Paříži. Francie se ocitla v librové pasti. Jakmile britská měna v roce 1931 – přes všechny snahy o podporu – zkolabovala, Banque de France technicky zbankrotovala. Francouzská vláda proměnila zbylé rezervy za zlato a zůstila tak deflací a depresi. Bylo by asi dobré vzít si z této historie ponaučení.

Ve střednědobé perspektivě je z praktických důvodů vhodné zachovat silné postavení dolaru. Je to prostě jednodušší, když se obchody mohou realizovat v této měně. Souvisí to jednak s velikostí a kapacitou amerického finančního trhu, jednak s fenoménem, který ekonomové nazývají „Netzwerk-Effekt“ – efekt propojenosti. Znamená to, že je výhodné účtovat obchody s ropou v dolarech jednoduše proto, protože to dělají i všichni ostatní. Přibližně 88 % denního světového obchodu s devizami se proto odehrává v dolarech. V průběhu nejhorší fáze finanční krize v zimě dokonce kurz

dolaru stoupl – nikoli proto, že by obchodníci Spojeným státům nějak obzvlášť věřili, nýbrž proto, že potřebovali dolar na vyrovnání svých účtů. Podle aktuálního odhadu MMF je 64 % světových měnových rezerv uloženo v dolarech, euro s 26,5 % zaujímá nezpochybnované druhé místo. Následuje britská libra s 4,1 % a japonský jen s 3,3 %. Podle většiny prognóz by se v budoucnu měla zvýšit váha eura, aniž by ovšem došlo k podstatnějším změnám. Rusko má od konce roku 2008 poprvé ve svém držení více eur než dolarů.

V principu existuje dost dobrých důvodů, proč vedoucí postavení dolaru zrušit. Pro USA je dosavadní praxe sice pohodlná – mohou se zadlužovat ve vlastní měně – ale vede nezbytně k nerovnováhám. Je prakticky nemožné, aby se na jedné straně zásobování peněz přizpůsobilo potřebám Spojených států a na druhé straně uspokojilo potřebu likvidity v celém světě. Toto dilema popsal americký ekonom Robert Triffin poprvé v šedesátých letech. Triffinovo dilema se projevilo v období dolarové krize na konci šedesátých let, kdy americká měna stále více ztrácela především ve vztahu k západoněmecké marce. Jako reakci na tuto krizi vynalezl MMF v roce 1969 tzv. zvláštní práva čerpání XDR (SDR – Special Drawing Rights). Tato zvláštní práva čerpání – jednotná měnová a účetní jednotka v rámci MMF, v podstatě rezervní aktivum na úvěry, které MMF poskytuje svým členům – měla podle tehdejších plánů postupně nahradit dolar v jeho postavení hlavní rezervní měny. Nicméně ukázalo se, že je to nepraktické. V současnosti jsou zvláštní práva čerpání sotva víc než účetní jednotkou pro MMF. Jeden XDR má dnes hodnotu 1,53 dolarů. Dne 15. srpna 1971 vypověděl tehdejší americký prezident Richard Nixon jednostranně povinnost USA proměnit kdykoli dolar za zlato (zrušení parity zlata a dolaru), čímž ukončil roli dolaru jako oficiální hlavní měny. Ale i po ustanovení nových režimů flexibilních směnných kurzů si dolar podržel svoje vedoucí postavení rezervní měny.

Jak bude vypadat světový měnový systém budoucnosti bude možné rozhodnout až poté, co se podaří ukončit současnou finanční krizi. Podaří se americké centrální bance bez větších škod znovu shromáždit nesmírné množství peněz? Zvládnou USA tíži svého státního dluhu, aniž by musely využít inflace? Dokáží členské země eurozóny zajistit soudržnost i v těžkých časech? Až dosud se společná měna prokazovala jako úspěch, nicméně v době krize se objevuje napětí mezi zeměmi jako je Německo či Nizozemsko na jedné straně a mezi Itálií, Španělskem a Řeckem na straně druhé. Nebudou-li se tyto problémy řešit, sotva lze očekávat, že euro získá významnější postavení v roli rezervní měny. Čína bude nakonec muset otevřít svůj finanční sektor a uvolnit kurz jüanu, aby mohla hrát aktivní roli v měnové politice. Je tudíž velmi pravděpodobné, že budou i nadále dolarové krize a měnový systém se ani v příštím desetiletí podstatně nezmění.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Gerd Höhler

Haie mit provozierend niedrigem Einkommen

Žraloci s provokativně nízkým příjmem

Handelsblatt, 4.8.2009, Nr. 147, S. 5

Na řecký ostrov Limnos dorazila trajektem z Pirea pětice mužů - inkognito. Ale v tavernách a obchodech hlavního města Myrina nezůstala jejich identita dlouho utajena, bleskově se rozšířila zpráva: jsou tu daňoví pátrači! Když se první večer úředníci vypravili do restaurace, kde pojedli a následně vytasili svoje průkazy, začala létat vejce a rajčata. „Klidte se odsud, daně si vybírejte u rejdařů v Aténách“, nadávali rozzlobení ostrované a úředníci, které musela do bezpečí odvézt policie hlídkovým vozem, na druhý den ostrov opustili.

Epizoda ukazuje, s jakým odporem se řecký ministr financí Giannis Papathanassiou setkává, když se pokouší vymáhat daně. A přitom potřebuje každé euro. Už v roce 2008 dosáhl rozpočtový deficit Řecka pěti procent HDP; v první polovině letošního roku poklesly daňové příjmy o 3,3 procenta - rozpočet ale počítal s přírůstkem téměř 15 procent. Tím se rozpočtový deficit přiblížil 18 mld. eur - tedy osmi procentům HDP, státní výdaje současně vzrostly o pětinu.

Papathanassiou je pod tlakem, protože na jaře zahájila EU proti Řecku deficitní řízení: do roku 2010 musí aténská vláda snížit deficitní kvótu pod tři procenta, tak jak to stanovuje Pakt stability a růstu EU.

Jenže pro mnohé Řeky je daňový únik lidovým sportem, Helénové vědí, jak je hlavně pro OSVČ jednoduché oklamat fiskál. V lékařské praxi obvykle zmizí honorář vyplacený v hotovosti diskrétně v zásuvce lékaře. Pokud někdo požaduje od instalatéra doklad o úhradě opravy, může si být jistý, že příště, až mu praskne potrubí, už se opraváře nedovolá. Odborníci odhadují, že stínová ekonomika dosahuje třetiny HDP; mimo fiskál probíhají obchody v objemu okolo 80 mld. eur. Ministr financí neví, kolik peněz mu daňoví hříšníci zamlčují, ale tuší, že „kdyby všichni daně poctivě platili, nebyly by vůbec žádné problémy s deficitem“.

V Řecku jsou téměř pravidlem lékaři, kteří o víkendech brázdí vlny Egejského moře na soukromých jachtách a ke zdanění přiznávají roční příjem jen okolo 20 000 eur či advokáti, co se projíždějí v drahých terénních vozech, ale finančnímu úřadu deklarují tak leda nezdanitelné minimum.

Nyní však Papathanassiou vyhlašuje těm nejtroufalejším daňovým hříšníkům boj, jeho motto zní: můj dům, moje auto, můj člun - moje daňové přiznání. Každý s: vlastním bydlením nad 120 m², osobním vozem s objemem válců nad 1,9 litru, sportovním člunem delším než deset metrů, dětmi na drahé soukromé škole či vysokým životním pojištěním, bude finančním úřadem otaxován na odpovídající příjem a následně zdaněn. Počítá se také s porovnáváním objemů na úvěrových kartách s deklarovaným příjmem.

Honba na daňové hříšníky se bude týkat těch, co „přiznávají provokativně nízký příjem a přitom vedou nákladný život“ říká ministr a dodává, že „půjdou po žralocích a ne po malých rybách“.

Zpracovala M. Beránková

Odbor Personální Oddělení Finanční a ekonomické informace

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý, čtvrtek, pátek:

8:30 - 12:00

13:00 - 15:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_info.html

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>